

Het Kasteel der Duitsche Ridders te Gemert. — De Suiker. — De Oude Haarlemsche Gasthuisjes. — Krophollers Kerk van de H. H. Martelaren van Gorcum te Watergraafsmeer. — Internationale Biljartwedstrijden te Amsterdam. — Hockey-wedstrijd Holland—Duitsland.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 19 (45) 15DE JAARGANG
9 Nov. 1927

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17¹/₂ ct. Voor Week- 17¹/₂ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f2.25. Franco per post f2.50
Combinatie-abonn. R. d. V. 15 ct. per week

IN HET ONTSPANNINGSOORD DER OUDE ROMEINEN.

Hierboven beelden wij een bijzonder fraaie foto af, die in de beroemde Villa d'Este te Tivoli is genomen. Eertijds was Tivoli, waarvan men in de Oude Geschiedenis leest onder den naam Tibur, het geliefde ontspanningsoord der Romeinen. Vandaar dan ook, dat men thans nog vaak aan gebouwen, voor openbare vermakelijkheden bestemd; den naam Tivoli geeft. Het stadje, dat in de directe omgeving van Rome ligt, bezit talrijke ruïnes, waaronder die van den Vesta-tempel de belangwekkendste is.

Als het verleden herleeft

Als aan den grond genageld bleef zij staan. Al het bloed scheen uit haar gezicht weg te trekken en haar oogen werden onnatuurlijk groot, toen ze het portret zag, dat afgebeeld stond in de courant, die achter de ruit hing van het kleine boekwinkeltje, waar zij juist langs liep.

Als in een droom las zij de woorden, die boven het portret stonden :

„HERINNERINGEN VAN EEN OUD-VERSLAGGEVER.

No. 5: HET GEVAL MARY DICKS.”, en terwijl haar oogen gretig den tekst doorvlogen, die er onder was gedrukt, kwam zij dienstzelden naam nog verscheidene keeren tegen en bij iederen keer was het, alsof haar hart ophield te kloppen.

Vóór haar, daar achter die ruit, hing de afbeelding van een jong meisje, dat met één hand leunde op een klein tafeltje, waarop een vaas met bloemen stond. Ze was heel ouderwets gekleed : ze droeg een lange japon met sleep, pofmouwen en een hoog-opstaanden kraag, waarvan aan den bovenkant een kantje neerhing.

Met groote oogen keek de vrouw voor het winkelraam er naar, en pas toen er iemand naast haar kwam staan, scheen zij tot zichzelf te komen en liep ze verder. Haar knieën knikten en ondanks de zwoele hitte van den Zuidelijken zomermiddag voer er een rilling langs haar rug. . . . Waakte ze of droomde ze? Was het werkelijkheid of had slechts een zonderlinge, uit haar onderbewustzijn opgekomen herinnering haar parten gespeeld?

Maar toen dacht ze aan den naam, die toch duidelijk er boven stond: „Mary Dicks”, en ze wist nu, dat zij zelf dit meisje was, dat het haar eigen portret was, dat daar stond afgebeeld. Zóó had zij er uit gezien, nu bijna dertig jaar geleden. . . . Toch had ze eerst nog moeite, om het ten volle en duidelijk te beseffen, want had zij niet geheel en al afgerekend met het verleden, waarin zij Mary Dicks heette, en was het niet het heden, dat nu alleen nog gold, het heden, waarin ze voor de tweede maal getrouwd en Mevrouw John Warfare was?

Met een scherpte en een klaarheid, die haar zelf verbaasden, rees haar vroegere leven echter plotseling voor haar op. Ze zag zichzelf weer als het jonge meisje, dat getrouwd was met een veel ouderen man; als de ongelukkig-gehuwde vrouw, voor wie de eene man den anderen had doodgeschoten; ze zag zich voor de rechtbank als voornaamste getuige; ze herinnerde zich opeens weer, wat de couranten, en voornamelijk die, welke speculeerden op de grovere instincten van haar lezers, over haar geschreven hadden. . . . Nu ze er aan terugdacht, vloog nóg het schaamrood haar naar de wangen. De wereld had gedacht, dat zij de rol van Potiphars vrouw had gespeeld. En toch was dit niet zoo. Nimmer had zij geweten, dat de jonge man, die als vriend van haar broer in haar

leven was gekomen, toen zij ongeveer drie jaar lang een ongelukkig huwelijk had geleid met den rijk-ge worden, bruten gronds speculant, van haar was gaan houden; nooit had zij kunnen vermoeden, dat hij haar man zou dooden in een vlaag van plotseling opgekomen jaloezie. . . . Slechts haar vriendschap had zij hem geschonken; en niets meer dan vriendschap had ze ook van zijn kant verondersteld. . . . Bij het vooronderzoek was haar onschuld duidelijk gebleken; de wereld had haar echter voor de medeplichtige van den jongen mán gehouden, in haar de cocotte, de drijfveer tot de daad gezien. . . .

En oude Moor

De Mooren — aldus noemt men den volksstam, die Noord-Afrika bewoont — vormen een gemengd ras van Berbers en Arabieren. Zij behooren tot den Mohammedaanschen godsdienst. Geruimen tijd, van 711 tot 1492, hielden zij een groot gedeelte van Spanje aan hun macht onderworpen. Talrijke herinneringen, vooral in den vorm van schitterende bouwwerken, getuigen nog van hun verblijf op het Pyreneeisch Schiereiland.

Ze had het in haar geboortestad niet meer kunnen uithouden; iedereen sprak over haar, wees haar na. Door hard werken had ze zich in het buitenland door het houden van een pension een sober bestaan weten te veroveren. Tot ze, een jaar of vijf later, John Warfare leerde kennen, den jongen schrijver, die voor zijn gezondheid in het Zuiden van Frankrijk moest wonen. . . . Ze was met hem getrouwd en in haar tweede huwelijk was ze zoo gelukkig geworden, als ze nimmer had durven hopen. . . .

In de twintig lange jaren, die sindsdien achter haar lagen en waarin ze een steun was geweest voor haar man, wiens werk door het publiek bijna niet gewaardeerd werd, was de herinnering aan die vreeselijke episode uit haar leven langzamerhand verflauwd, tot ze op het laatst was weggevaagd als een bange droom. . . .

En nu opeens stond haar portret weer in de courant, was er een vreemde, klaarblijkelijk een journalist, die indertijd het zoo gerucht makend proces had ‚verslagen’, laf genoeg geweest om haar naam opnieuw door het slijk te sleuren, alleen maar opdat de wereld weer eens zou kunnen ‚genieten’ van haar ongeluk.

Oh, wat was het leven toch wreed; hoe grif verkocht de eene mensch den anderen voor enkele gulden. . . .

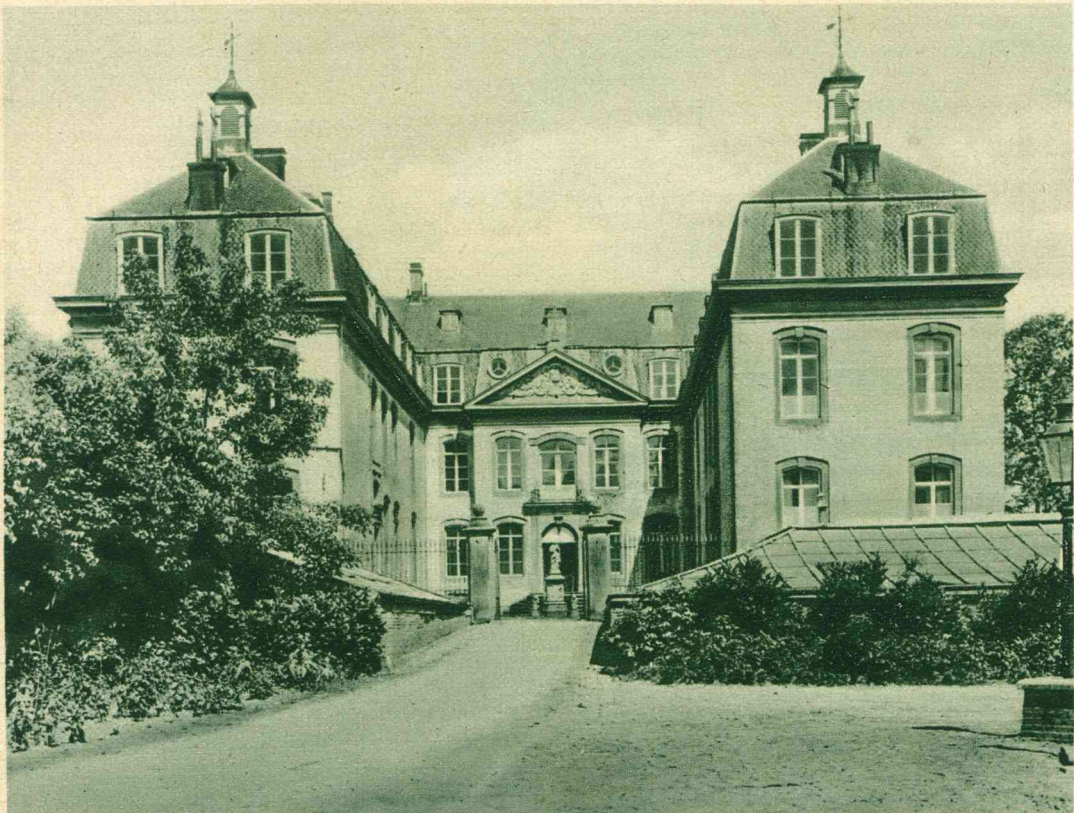
Toen ze dichter bij haar woning kwam, overviel haar een vreemde kalmte. Waar wond ze zich eigenlijk zoo over op, vroeg ze zich af. Waar behoefde zij ongerust voor te zijn? De courant, die haar ‚geval’ uit de vergetelheid had opgerakeld, was een echt sensatieblad, en John zou ze nooit onder oogen krijgen. Dergelijke lectuur kwam niet bij hen over huis. . . . En al zou hij ze toevallig zien. . . . wat dan nóg? Dan zou hij in het portret van dat meisje met de lange japon en de pofmouwen immers nooit haar herkennen!

„Natuurlijk, het was onzin, om zich ongerust te maken,” dacht ze opgelucht toen ze het tuintje voor hun huis doorliep. . . .

John was niet thuis. Van het meisje, dat in de keuken bezig was, hoorde ze, dat hij een half uurtje geleden was uitgegaan. . . .

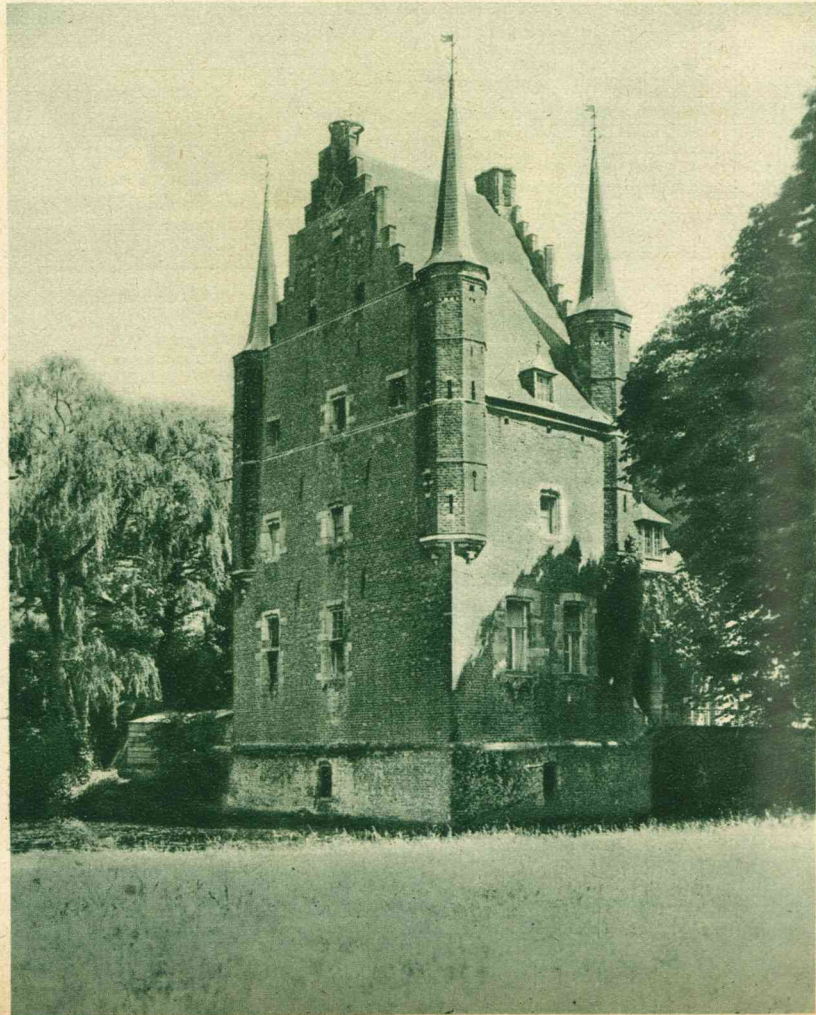
Ze ging naar zijn werkkamer, waar het altijd heerlijk koel was. Ze zette zich in het lage stoeltje, waar ze dikwijls zat, terwijl John werkte, en greep een boek, dat op de tafel lag. . . . Op hetzelfde oogenblik zag ze echter op zijn bureau de courant liggen, die haar portret had gebracht. . . . Werktuiglijk nam ze het blad op. Eén oogenblik waande ze zich het slachtoffer van een wreede hallucinatie, maar dra drong de werkelijkheid tot haar door: ze las weer hetzelfde verslag van de tragedie als daareven voor het raam van den boekwinkel. . . . Alleen het portret was er niet meer in; dat was er uitgeknipt. Klaarblijkelijk door iemand, die in opgewonden toestand verkeerde, want de schaar had groote hoeken in het papier gemaakt en een gedeelte van de afbeelding was nog blijven staan. . . . Haar handen vielen slap langs haar lichaam, de courant gleeed aan haar voeten op den grond. . . . En opnieuw overviel haar een huivering. . . .

Haar eerste gedachte gold John. Ze stelde zich hem voor, toen hij het portret had gezien en ontdekt had, — hòe, kon ze zich niet begrijpen — dat

Het Kasteel der Duitsche Ridders te Gemert

Dit mooie kasteel werd in 1270 gesticht door de Duitsche orde der Allemanen, een ridderverbond, dat tijdens de Kruistochten (in 1188) werd opgericht en waartoe ook verscheidene Hollandsche Graven behoorden. Een der eerste bewoners was Diederick van Gemert. Bij den inval der Franschen in ons land (1794) moesten de Duitsche ridders de wijk nemen, terwijl hun orde in 1801 door Napoleon werd opgeheven. Sindsdien is het kasteel herhaaldelijk geplunderd en heeft het veel van zijn oorspronkelijken stijl verloren. Het hoofdgebouw, met zijn wit gepleisterde muren (zie foto hierboven) heeft evenwel alle stormen weten te trotseeren. Het dateert uit 1270. Ook het torengedouw (zie de rechter afbeelding), dat in 1416 werd gezet, verheft zich nog fier boven

zij het was. . . . Ze zag, hoe zijn groote, bruine oogen zich opensperden, hoe hij met zijn slanke hand langs zijn voorhoofd streek, als wilde hij een akelige gedachte verbannen, hoe er toen een hevige schrik zich op zijn gelaat afteekende.

Ze sloot haar oogen, ten prooi aan een hevige emotie. Heete tranen drupten op heur in haar schoot gevouwen handen. Toen zij eindelijk weer opkeek, viel haar blik op het uitgeknipte portret, dat omgekeerd op het bureau onder een presse-papier lag. John had het natuurlijk omgekeerd, om het voor onbescheiden blikken te verbergen. . . .

Een droge snik welde op in haar keel. Arme John! Ze waren zóó gelukkig! Eén onafgebroken geluk van twintig lange jaren was hun deel geweest en nu lag het vernietigd, aan scherven. . . .

„Het geval van Mary Dicks. . . .” dreunde het in haar ooren. . . .

„Vernietigd geluk. . . .” echode het. . . .

John kwam terug van zijn wandeling. Ze hoorde zijn voetstappen in de gang en als geholpen door een bovennatuurlijke kracht wist zij zich te beheerschen. Op eens merkte ze echter, dat ze nog met het uitgeknipte portret in haar hand stond. . . .

„Heb je het gevonden?” vroeg hij toen hij binnenkwam en het knipsel in haar hand zag. „Ik wou. . . .”

„John!” Haar lippen weigerden bijna den dienst. „Ik wist niet, John, dat. . . .”

Hij wierp een zonderlingen, niet begrip-penden blik op haar. „Wat mankeert er aan, liefste?” vroeg hij. „Heeft het je zóó verrast? Of is het de warmte? Nice is ook zoo heet om dezen tijd van het jaar, hè? Maar heb je het nu eigenlijk al wel gelezen?” vervolgde hij, op haar toetredend.

„Ik heb het al gezien!” zei ze toonloos.

„Gezien?” deed hij verbaasd. „Wat bedoel je? Je begrijpt me geloof ik niet. Lees nou maar eens. . . .”

Het duizelde haar, toen ze opnieuw naar het portret staarde. „Hij wil het uit mijn eigen mond hooren,” dacht zé onderwijl bij zichzelf. „Maar wat wil hij dan, dat ik zeg? Wat valt er te zeggen? — Oh, had ik hem alles maar vroeger verteld. . . .” Ze voelde hoe de kamer werd rondgedraaid, een gevoel van duizeligheid beving haar en als heel uit de verte hoorde zij hem zeggen: „Maar je kijkt aan den verkeerden kant. . . . Draai het eens om!” Hij nam het stukje papier uit haar hand, keerde het om en gaf het haar toen weer. Waar ze de kracht vandaan haalde, wist ze zelf niet, maar ze las:

JOHN WARFARE'S NIEUWSTE BOEK
WORDT GEFILMD.

Naar wij vernemen, heeft de „Cinema Co-operation of U.S.A. voor \$ 10.000 de filmrechten aangekocht van John Warfare's nieuwste boek „Blauwe Rozen”, dat de laatste weken in Amerika zoo'n opgang maakt.

Een mooi en welverdiend succes voor dezen schrijver, die sinds korten tijd ook hier te lande meer en meer gelezen wordt.”

* *
*

Twee maal moest ze het lezen, eer de werkelijkheid tot haar doordrong.

„Oh, John, hoe heerlijk, hoe heerlijk. . . .” hoorde zij toen zichzelf zeggen.

„Ja, nietwaar?” riep John verrukt uit. „Daar zullen we op fuiven, niet? We eten vanmiddag niet thuis, maar in „Carlton” en ik tracteer op champagne! En dien mooien hoed, dien we gisteren gezien hebben, krijg je ook! Hij is nu niet meer te duur. . . .”

Als een akelige droom gleed het verleden opnieuw van haar af. . . .

NACHTVOGELS.

A. M. Visser v. Weeren

GEDROOGDE BLOEMEN

Wekenlang hadden de drie vrouwen tegen het vertrek opgezien en alle gesprekken stonden in het teeken van „Joop”.
„Als Joop weg is. . . .” of: „Voordat Joop gaat. . . .” of: „Als Joop eenmaal daár is. . . .”
Dat was onveranderlijk zoo de wending van het gesprek.

Joop, de zoon, de broer, de neef, Joop, de jolige student, de vrijgeveige huisgenoot werd door zijn moeder en zuster en het inwonend nichtje aangebeden.

Joop kon alles, wist alles, mocht alles.
„Och. . . . het is voor Joop!” zeiden ze en ze plooiden en schikten tot alles was, zooals hij het gaarne hebben wou.

Joops denken omvatte hen alle drie met een vastgeworteld gevoel van saamhoorigheid.

„Moes en de zusjes. . . .” kon hij jongensachtig zeggen als hij van hen sprak.

Voor de blonde Loeki, die van haar tiende jaar af bij tante Anna in huis had gewoond, was Joop het symbool van al wat een man behoort te zijn.

Als moederloos Indisch kind, dat een beetje vervreemd was van den verren vader, was zij het huis, waar zij haar jeugd had gesleten, als haar ouderlijk huis gaan beschouwen. Zij hield van tante Anna als van een moeder en van een zuster kon zij niet meer houden dan van de guitige, donker-oogige Mies met haar jongenskopje en haar slank figuurtje.

Loeki had het indolente en vroegrijpe, dat vele Indische jonge meisjes kenmerkt en dat haar op jeugdigen leeftijd een bijzonder charme verleent.

Het was pas sedert het laatste jaar, dat zij Joop anders was gaan beschouwen dan als een grooten broer, met wien zij strafwerk en zuurballetjes jarenlang eerlijk had gedeeld, de toevlucht en hulp in nood, die altijd hielp met lastige algebra-sommen, die steeds bereid was eindeloze geschiedenislessen te overhooren en die zich goedig over de zusjes ontfermde, wanneer zij op de dansles geen cavalier hadden, wat overigens zelden voorkwam.

De schooldagen lagen reeds eenige jaren achter hen en Loeki en Mies waren als uitgaande jongedames van de kostschool thuis gekomen. Joop was laatste-jaars-student en bracht vaak vrienden mee naar huis, die de beide meisjes druk het hof maakten, zonder dat het echter tot een verloving kwam.

Op haar grappige, besliste wijze had Mies verklaard, dat zij er voorloopig nog niet aan dacht zich te binden en te trouwen. „Niet voor ik wat van het leven heb gezien!” had zij wijs verklaard, waarop Joop het uitproest had.

„Schàap, wacht eris eerst met bedanken tot iemand je vraagt!” spotte hij.

„En onze Loes?” had tante Anna vriendelijk gevraagd, haar over de blonde krullen strijkend. Ze vond het kind den laatsten tijd opvallend stil en ze zag er niet zoo goed uit ook.

„Och, tante, ik weet niet,” had Loeki verlegen lachend geantwoord en even

later was zij de kamer uitgegaan.

Boven op het portaal sloeg zij de ijskoude handen voor de brandende oogen.

O, als ze toch eens wisten. . . . als ze eens wisten. . . . hoe ze Joop liefhad met al de ongebonden kracht van haar hartstochtelijke, Indische natuur. Nog een week. . . . en dan ging hij weg. Misschien wel voor goed. . . .

Even was er sprake van geweest, dat Loeki onder Joops geleide de reis naar Indië mee zou maken om haar vader te bezoeken. Een week van duizelende vreugde had zij beleefd, een vreugde, zoo overweldigend, dat haar knieën er van knikten, alsof het geluk te zwaar was om te dragen.

Uiterlijk bleef zij dezelfde, zacht, een beetje droomerig, lief, behulpzaam voor tante en belangstellend voor al de stormachtige wederwaardigheden van Mies, innerlijk verteerd door een vreemde onrust, die haar gemoedsrust wegvrat en haar wee-flauw maakte in een bijna fysiek onwelzijn, teweeggebracht door de hevige spanning.

Toen kwam het telegram, dat alle hoop den bodem

DE SUIKER

OP DE HYGIENISCHE TENTOONSTELLING
TE BANDOENG EN OP DE LAATSTE
JAARBEURS TE UTRECHT

De suikerindustrie op Java is niet alleen een belangrijke productie-organisatie, die door haar eenheid en in organisatorisch en in wetenschappelijk opzicht terecht de aandacht tot zich trekt, maar zij is ook een industrie, die van groot economisch belang is voor Java en zijn Inlandsche bevolking, en indirect voor geheel Nederlandsch-Indië. Ongetwijfeld dient de suikerindustrie met uitgaven, die zij doet, b.v. voor irrigatie, voor woningbouw en hygiëne van haar Inlandsch personeel, voor verbetering van Inlandsche cultures en den veestapel, voor Cultuurpolitie, voor scholen en bijdragen aan instellingen van onderwijs, in de eerste plaats haar bedrijfsbelangen. Maar door deze te dienen, dient zij tevens de belangen der Inlandsche bevolking. Dat zoodanige uitgaven van sociaal-economischen aard, die de suikerindustrie in steeds grootere mate doet en moet doen, niet onbelangrijk zijn, kan daaruit blijken, dat over de jaren 1920 tot en met 1923 per fabriek werd uitgegeven van gemiddeld f 21.400 tot f 61.480, terwijl vergelijkingen met de cijfers van vroegere perioden aantonen, dat er inderdaad van een niet geringe vermeerdering dezer uitgaven sprake is. Alleen voor irrigatie gaf de industrie per onderneming van een 1100 bouws, hetgeen voor Java tot de kleinere ondernemingen behoort, f 11.000 per jaar uit, terwijl ook voorts, en in het bijzonder voor hygiëne en woningbouw belangrijke bijdragen door bijkans alle ondernemingen werden bestemd.

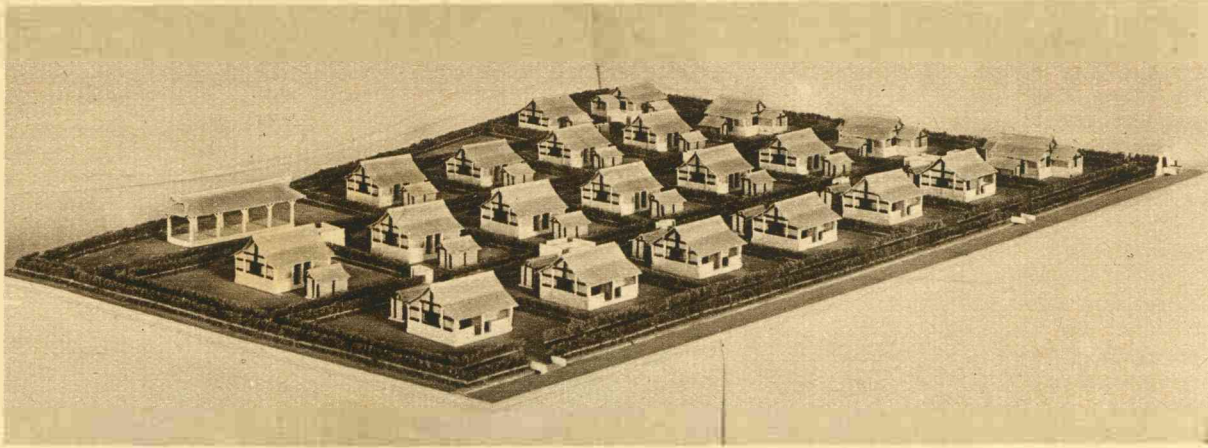
Het kan in dit verband niet verwonderden, dat de suikerindustrie met groote belangstelling kennis nam van het voorname om aan de Jaarbeurs te Bandoeng dit jaar een eerste hygiënische tentoonstelling van Nederlandsch Indië te verbinden. Dank zij de medewerking, die het Suikersyndicaat, dat een inzending van de industrie op deze tentoonstelling organiseerde, ondervond van de aangesloten fabrieken, konden reeksen belangwekkende foto's, grafieken en teekeningen worden ingezonden en niet minder dan een 16-tal modellen, die op de meest sprekende wijze deden zien, hoezeer de industrie waakt voor een goede hygiëne, niet alleen van haar Inlandsche arbeiders, maar van geheel de Inlandsche bevolking in de dessa's rondom de fabriek. Deze modellen gaven enerzijds te zien wat de fabrieken doen op het gebied van verbetering van den woningbouw, hetzij door modellen van huizen uit een kampong, hetzij door volledige nieuwe fabriekskampongs; anderzijds wat aan geneeskundige hulp wordt geboden in poliklinieken, klinieken en hospitalen, terwijl één der fabrieken het model kon inzenden van een slachthuis, door haar opgericht. Gedurende de laatste decennia zijn door tal van suikerfabrieken, hetzij geheel op eigen kosten, hetzij in samenwerking met andere ondernemingen, met de Zending of met Gewest en Gemeente, groote moderne klinieken opgericht. Zoo het Elisabeth-Ziekenhuis te Sitobondo, het Ziekenhuis te Djatirotto, het Gemeente Ziekenhuis te Paseroean, de Kliniek der Klattensche Cultuur Maatschappij te Klaten, de Kliniek der Kendalsche suikerfabrieken op de Sf. Tjepiring, de Kliniek der Tegalsche suikerfabriek te Slawi, en tal van andere. Voorts steunen verscheidene fabrieken in het Modjokertosche en Djombangsche het bekende Zendingziekenhuis te Modjowarno, en ontvangen ook de Zendingziekenhuizen in de Vorstenlanden groote bijdragen van de omliggende fabrieken. Ten gevolge van de aanwezigheid van klinieken (hulphospitalen) en poliklinieken, welke in vele gevallen fungeren als „doorgangshuizen" voor de centrale hospitalen, zijn er thans 74 suikerfabrieken, die direct geneeskundige hulp kunnen bieden, terwijl er 24 andere zijn, die over een goed ingerichte polikliniek beschikken, onder oppertoezicht van een fabrieksgeneesheer. Van de resterende is de groote meerderheid zoo dicht gelegen bij plaatsen, waar goede geneeskundige hulp en verpleging te verkrijgen is, dat het oprichten van eigen klinieken niet noodig werd geoordeeld. En het kleine aantal fabrieken, op eenigszins grooter afstand van plaatsen, waar geneeskundige hulp te verkrijgen is, dat nog overblijft, heeft maatregelen genomen om door middel van uitstekend ziekentransport, in spoedeisende gevallen te kunnen handelen gelijk noodig is.

Dit alles, en nog veel meer, hetgeen door de suikerindustrie op hygiënisch gebied wordt verricht en daarnevens wordt gedaan ter voorcoming van ziekten,

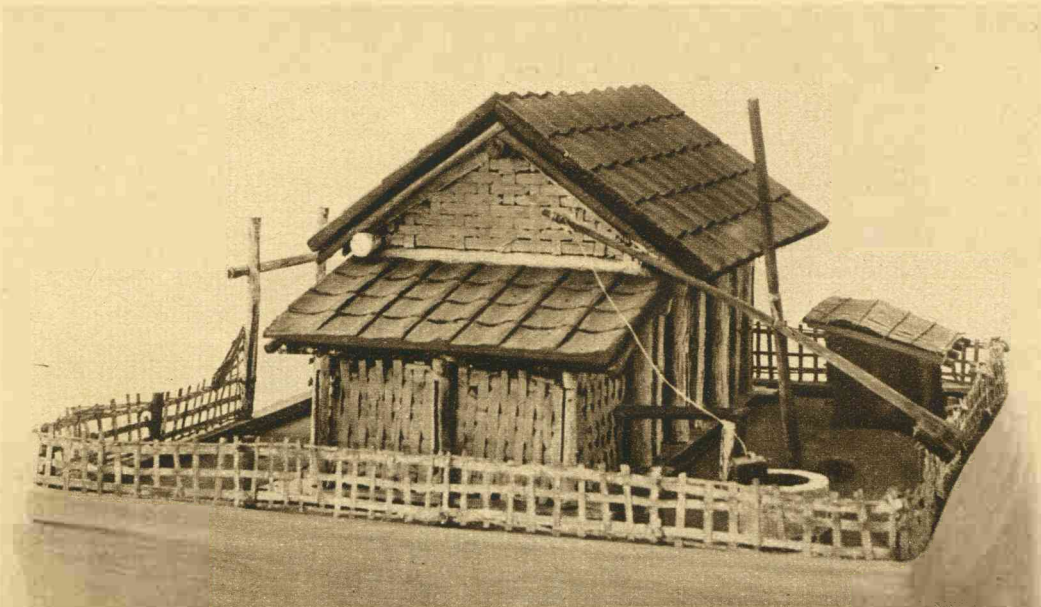
werd ter tentoonstelling te Bandoeng getoond. Het trok zeer de aandacht; de Gouverneur-Generaal, de Directeuren van Landbouw en van Onderwijs, tal van Residenten, maar ook duizenden belangstellenden uit de Europeesche en de Inlandsche wereld trokken langs de stands der suikerindustrie, onmiddellijk naast die van de ondernemingen ter Oostkust van Sumatra gelegen. Zoozeer trok de aanschouwelijke voorstelling van dit hygiënisch werk der industrie de aandacht, dat de Resident van oogst bijna 1/3, of 31,3% gaat aan Inlandsche loonen, leveringen en gratificaties; 6,2% aan grondhuren; 13,8% aan salarissen, pensioenen en tantièmes van het Europeesch personeel; 5,7% aan belastingen en 4% aan publieke diensten, zoodat er voor andere kosten, waaronder dan ook nog de sociaal-economische, een 30% overblijft. Het aandeel, dat de suikerindustrie direct en indirect aan de Indische schatkist bijdraagt, staat in verhouding tot datgene wat zij ten slotte aan dividenden en tantièmes uitkeert als 1 : 2, waarlijk geen cijfer, dat van ultra-egoïstischen aard blijkt geeft!

Aardig en duidelijk was ook de voorstelling, gegeven van het areaal der diverse Inlandsche en Europeesche cultures. Groote en kleine bakken met voortbrengselen dier cultures leerden, dat rijst 3295 duizend HA. inneemt; mais 1298; cassave 724; aardnoten 187; sojaboonen 185; bataten 148; tabak 139 en overige Inlandsche cultures 329 duizend HA. Hoe gering daartegenover de cijfers der Europeesche cultures! Rubber vooraan met 180 duizend HA.; dan in volgorde suiker met 176; koffie en thee met resp. 95 en 85; tabak met 25; kina met 17 en diverse cultures met 66 duizend HA. De werkelijke verhouding duidelijk in beeld gebracht!

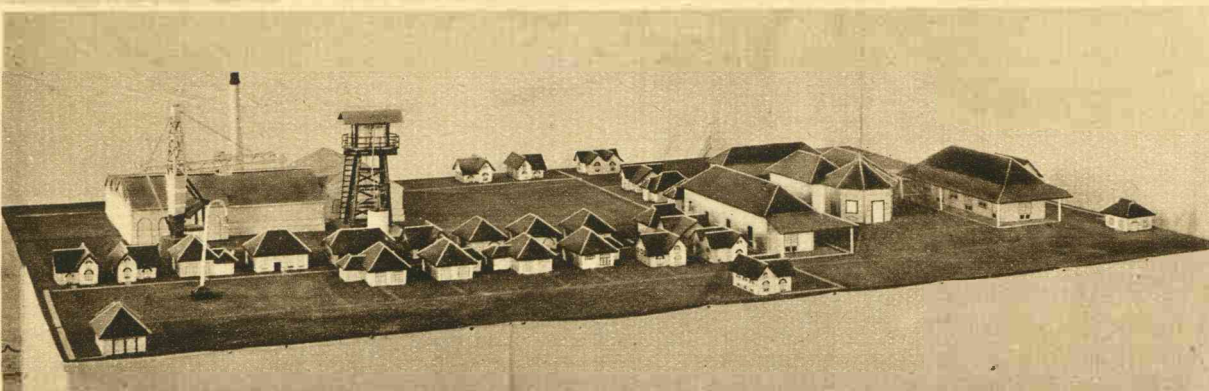
De belangstelling, die er telken jare ter Jaarbeurs bestaat voor de Koloniale Afdeling, is verheugend. Want zij toont een zoo noodzakelijk vermeerderend besef bij de groote menigte van de betekenissen, die de Koloniën voor Nederland hebben. Nog slechts korten tijd geleden heeft een democratische spreker in den Volksraad, die toornde over het gering aandeel, dat Nederland wil nemen in de kosten van de vloot voor de Koloniën, er op gewezen, dat belanghebbenden bij het behoud van ons Indisch bezit evenzeer zijn de werklieven en de middenstanders, die van een verlies van de Koloniën en al wat daarmee samenhangt, den invloed wel heel duidelijk en heel snel zouden bespeuren!

Model van een fabriekskampong van de suikerfabriek „Remboen".

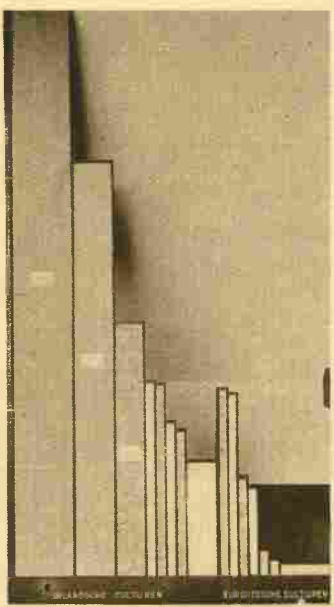
Model van een kampongwoning van de suikerfabriek „Soedhono".

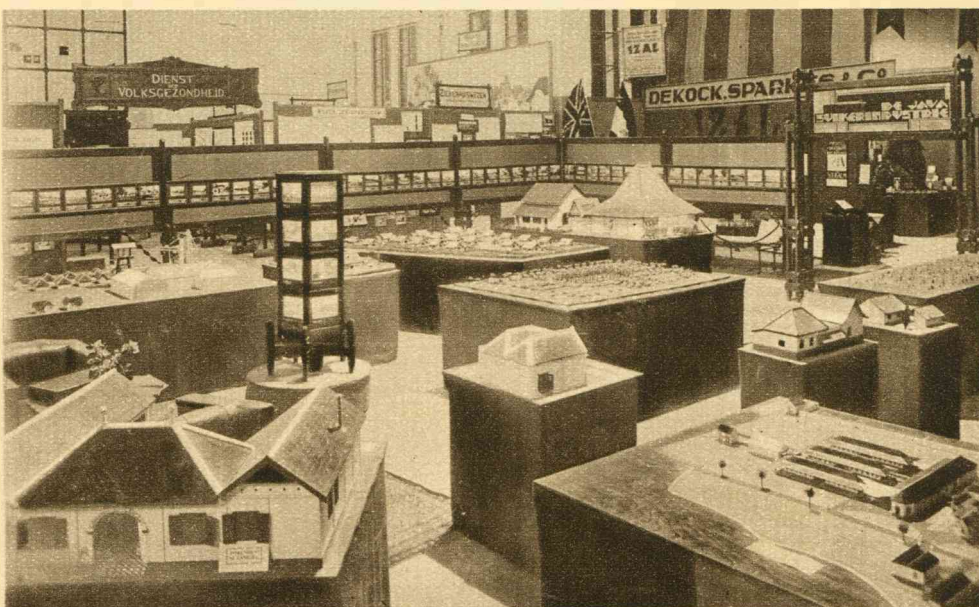
Model van een woningpark en waterleiding van de suikerfabriek „Ketang goengan West".

Djokja het Syndicaat verzocht om met deze inzending ook te verschijnen ter Jaarmarkt in de hoofdplaats van zijn Gewest, waarna een en ander op de Soerabaiasche Jaarmarkt eveneens te zien viel. En waarschijnlijk zal van deze, met zorg en kosten tot stand gebrachte inzending, ook een volgend jaar te Arnhem gebruik worden gemaakt en wellicht in 1929 te Parijs.

De belangstelling, die er telken jare ter Jaarbeurs bestaat voor de Koloniale Afdeling, is verheugend. Want zij toont een zoo noodzakelijk vermeerderend besef bij de groote menigte van de betekenissen, die de Koloniën voor Nederland hebben. Nog slechts korten tijd geleden heeft een democratische spreker in den Volksraad, die toornde over het gering aandeel, dat Nederland wil nemen in de kosten van de vloot voor de Koloniën, er op gewezen, dat belanghebbenden bij het behoud van ons Indisch bezit evenzeer zijn de werklieven en de middenstanders, die van een verlies van de Koloniën en al wat daarmee samenhangt, den invloed wel heel duidelijk en heel snel zouden bespeuren!

Voorstelling ter Jaarbeurs 1927 van het door Inlandsche en Europeesche cultures op Java ingenomen areaal. Telkens, v. l. n. r.: rijst, mais, cassave, aardnoten, sojaboonen, bataten, tabak en overige inlandsche cultures.

Een overzicht van de inzending van de suiker-industrie op de Eerste Hygiënische Tentoonstelling te Bandoeng. Rechts vooraan het model van de kliniek der Tegalsche Suikerfabrieken te Slawi.

Interessante portretstudies,

gemaakt op de groote pluimvee-tentoonstelling, welke te Barneveld in de afgelopen week is gehouden. Links: Een Hollandsche Witkuif, die den eersten prijs behaalde. Rechts: Een Padua-Haan, die dezelfde onderscheiding verwierf.

De oude Haarlemsche Gasthuisjes

De twaalf fraaie oude huisjes met hun mooie trapgeveltjes, welke aan het Groot-Heiligland te Haarlem staan en aan het St.-Elisabeths-Gasthuis behoren, zullen bij dit ziekenhuis getrokken worden. Gelukkig zullen de geveltjes echter behouden blijven, zoodat het fleurige aanzien van het oude straatje, waarin zich ook het Frans Halsmuseum bevindt, niet geschonden zal worden.

insloeg: „Noodeloze kosten. Repatrieer binnenkort”.

Na de uiterste spanning van het verwachten, was de slag wreed-hevig. Geen oogenblik had Loeki in haar opperst verlangen rekening gehouden met een weigering. Zóó wreed kon het lot niet zijn om haar deze eenige, welhaast zekere kans te ontnemen.

Voor Loeki met haar ontembare natuur stond een weigering gelijk met het ontstelen van wat zij nog niet eens bezat. . . .

De spanning was te groot geweest en een inzinking was het onvermijdelijke gevolg.

Op haar verzoek kreeg zij dadelijk een kamer voor zich alleen. Zoogenaamd, omdat zij wegens de onduidbare hoofdpijnen niet het minste gerucht velen kon van de beweeglijke Mies, die tot dusver haar kamer had gedeeld. Hartstochtelijk gaf Loeki zich over aan het wreede genot, zich iederen avond in slaap te schreien. De donkere kringen om haar oogen spraken van slapeloze nachten.

De laatste dagen vlogen om met allerlei voorbereidingen en afscheidsbezoeken.

Loeki had het gevoel, alsof met ieder uur, dat de klok aftikte, haar leven langzaam weg-ebde.

Toen de dag van het afscheid kwam, was zij niet in staat beneden te komen.

„Och, laat me maar,” sprak ze lusteloos, toen tante Anna haar trachtte te animeeren, ten minste beneden te zijn als Joop wegging.

„Kan je je dan voor één dag niet een beetje geweld aandoen?” sprak ze geprikkeld. Moe door al de beslommeringen en zenuwachtig door het naderend afscheid, zag ze in Loeki's onmacht slechts kurtjes en grillen.

Loeki keerde zich naar den muur. Geluidloos schokte haar gestalte van het snikken. Hoofdschuddend verliet tante Anna de kamer.

„Ik geloof, dat Loeki het zich erg aantrekt, dat ze niet mee naar haar vader mag,” sprak ze beneden tot Joop. „Wees maar extra hartelijk tegen haar.”

Goedig ging Joop naar boven.

„Dag Loek! Het is zoover, hoor!” Even kostte het hem toch moeite. Hij had zich het afscheid gemakkelijker voorgesteld.

Stom zag Loeki hem aan met oogen vol tranen. Hulpeloos schudde zij het hoofd, zij kon niet spreken.

„Toe nou, Loek. . . ik. . . ik kom gauw terug. . . .” Joop geloofde zelf niet wat hij zei.

Sprakeloos klemde zij zich vast aan zijn arm, krampachtig omsloten haar trillende vingers zijn hand.

„Loeki. . . .” Joop wou wat zeggen.

„Mag ik die kiek van jullie beiden mee, die daar hangt?” Bevend nam Loeki de foto uit het lijstje. „Dàar. . . .”

Joop nam zijn portefeuille uit zijn binnenzak. Ritselend met een dor, droog geluidje viel er iets uit: een paar gedroogde bloemen.

Joop merkte het niet, maar Loeki greep er naar. „Joop,” stakte haar stem, „wat-hoe-hoe kom je daaraan?”

Een licht rood overtoog Joop's jongensachtig gezicht. „O, geef maar hier. . . .” Haastig stopte hij de gedroogde bloemen weer in de portefeuille.

„Jóóp,” fluisterde Loeki hijgend. „Zijn dat. . . zijn dat, die twee rozen, die. . . die ik. . . die je van mij kreeg. . . . toen je jarig was?”

Joop keek uit het raam. Zenuwachtig beet hij op zijn onderlip. — „Ja,” sprak hij kort.

Een donkere blos bedekte Loeki's gezichtje. Ze was bijna mooi nu. Met een onstuimig gebaar strekte zij de armen naar hem uit. „Liefste!” zong zij in extase. Innig hielden de twee jonge menschen elkander omvat.

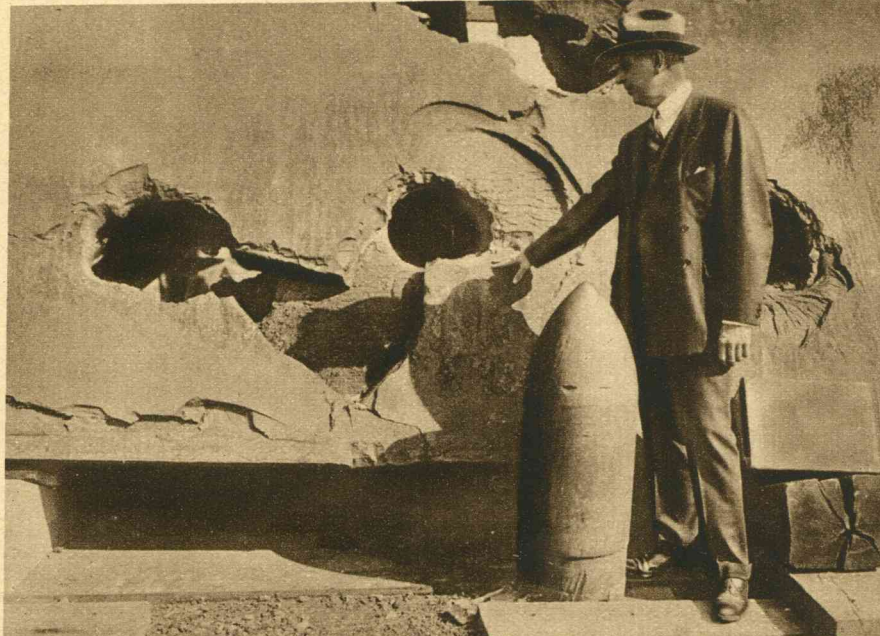
Joop kwam het eerst tot zichzelf.

„Mijn klein meisje!” sprak hij teeder. „Ik had je willen

En Toradja,

bewoner van Midden-Celebes (N.O.I.) in krijgsgewaad. Het beeld staat tegen een achtergrond van gekleurd houtsnijwerk zooals dit gebruikt wordt bij den huizenbouw op dit eiland. — De foto werd genomen in de nieuw geopende afdeling van het Koloniaal Instituut te Amsterdam.

De weg naar den vrede!

De Amerikaansche artillerie heeft op haar oefenveld te Aberdeen (Maryland) onlangs proeven genomen met een nieuw twaalf-duims geschut. Hoe de uitwerking der projectielen was op stalen pantsersplaten van ruim 30 cM. dikte, laat onze foto zien. Van ontwapening, vlootconferentie en Volkenbond gesproken. . . .

schrijven, als ik eenmaal dàar was. Nu heb ik je nog niets aan te bieden.”

Met een verzaligd glimlachje sloot Loeki de oogen.

„Liefstel!” Het was of zij nog maar dit eene woord te zeggen wist.

Beneden aan de trap werd geroepen.

„Van Loeki begrijp ik niets,” sprak Joops moeder later op den dag. „Eerst is ze te ziek om op te staan en dan gaat zij plotseling mee naar de boot en is uitgelaten en druk. . . . Het is bijna of ze blij is, dat Joop weggaat. . . . Die jongemeisjes tegenwoordig. . . .!”

VOOR ONZE ABONNÉ'S.

Van de fraaie kleurenreproductie, die dit maal op het omslag van ons blad staat afgebeeld en die het origineele schilderij van den begaafden kunstschilder A. Funke zoo getrouw nabij komt als dit voor een reproductie mogelijk is, stellen wij voor onze abonne's weer afzonderlijke exemplaren verkrijgbaar, en wel opgeplakt op houtcarton, gevernist en geëncadreerd in een fraaie vergulde lijst ad f 1.95, in dezelfde uitvoering in zwarte lijst f 2.45. Voor porto en emballage worden deze bedragen met 25 ct. verhoogd. — Zij, die er prijs op stellen, deze reproductie als wandversiering te benutten — en dat zullen er stellig velen zijn — behoeven nu hun aflevering van „Panorama” niet te beschadigen. Daar de voorraad beperkt en herdrukken om de vele kosten onmogelijk is, moeten wij op een spoedige bestelling aandringen. Alleen abonne's kunnen echter van dit aanbod profiteren.
Admin. „Panorama”, Doezastraat, Leiden.

UIT DE MEMOIRES VAN EEN POLITIE-INSPECTEUR

Het groote publiek vergist zich, als het meent, dat de verhouding tusschen een politie-dienaar en zijn slachtoffers geen nuances kent.

Het spreekt vanzelf, dat in de uitoefening van zijn ambt aan persoonlijke gevoelens geen plaats gegeven mag worden; het handhaven van de wet en het aanbrengen van degenen, die tegen de wet zondigen, is onder alle omstandigheden zijn onafwijsbare plicht.

Maar . . . niemand kan hem beletten, onder hen, die zijn natuurlijke prooi vormen, zijn sympathieën en zijn antipathieën te hebben.

„Il y a fagots et fagots!" zegt Molière en zoo is het met de misdadigers ook. Er zijn misdadigers en misdadigers! Er zijn er, die men in hun goede buien met genoeg van de hand drukt; er zijn er ook, van wie men met een huivering terugwijkt, die men schuwt, zooals men een walgelijk reptiel schuwt, zelfs in oogenblikken, waarin dit geen direct gevaar voor den mensch oplevert. Het zou verkeerd zijn, alle misdadigers over één kam te scheren!

Dit ter verklaring van het feit, dat ik onder het langvingerige gilde eenige vrienden telde, die ondanks de misdadige neigingen, die hen met mij in aanraking hadden gebracht, werkelijk allercharmantste menschen waren. Dat kan zeer goed samengaan, zooals ook blijkt uit de beschrijving, die een geestig Franschman gaf van zijn knecht, die hem bestolen had:

„k Had eens een knecht, geboren in Gascogne;
Een veelvraat, zuiplap en aartsleugenaar,
Een gauwdief, vloeker en godslasteraar,
Die d'ergsten galgevoel evenaarde,
Maar anders . . . de allerbeste vent op aarde!"

Die vrienden namen het mij in het minst niet kwalijk dat ik hun, als mijn plicht het mij gebod, eenige weken of maanden vrij logies op rijkskosten bezorgde; zij begrepen volkomen, dat rond mijn vriendschappelijke gevoelens voor hen een marquante lijn getrokken was, die nimmer een haarbreed overschreden werd. Zij trachtten dan ook nimmer, mij tot overschrijding van die lijn te bewegen.

Het is meermalen gebeurd, dat ik een bescheiden biertje dronk in gezelschap van den bekenden, alleen in groote ondernemingen opereerenden inbreker Arie Smit, die, zooals eveneens bekend is, soms maanden achteréén als de fatsoenlijkste onder de fatsoenlijken, als de rechtvaardigste onder de rechtvaardigen leefde, om dan plotseling, door onverklaarbare oorzaak, misschien alleen door het toevallig zich voordoen van een gunstige gelegenheid, opnieuw tot misdaad te vervallen.

Willem Manders, een genie in het namaken en vervalschen van chèques en wissels, die zoo week van inborst was, dat hij geen vlieg kwaad had kunnen doen, kon even gezellig en gemoedelijk als het vreedzaamste, onschadelijkste burgermannetje een spelletje domino spelen in hetzelfde café, dat Arie Smit fréquenteerde en tegelijkertijd tot nut en stichting van de omzittenden de schoonste theorieën over de voordeelen van een eerlijk, deugdzaam leven verkondigen.

Een Filistijnsche Moeder en haar kind

De Filistijnen, wier bakermat waarschijnlijk in den Balkan gezocht moet worden, van waar zij naar Kreta zouden zijn verhuisd, vestigden zich omstreeks 1150 v. Chr. in Kanaän. De Israëlieten, die later eveneens in dit land een woonplaats zochten, zagen weldra een ernstige bedreiging in dit niet-Semietisch volk. Het kwam tot een hevigen oorlog, waarin de Joden het onderspit moesten delven. Eerst onder hun koning David wisten zij hun vrijheid te herwinnen. — Op onze foto verdient vooral het eigenaardige, driekante gezichtsmasker, dat met sieraden is behangen, de aandacht.

Dat was geen huichelarij van den goeden Willem, hij meende oprecht, wat hij zeide, totdat . . . zijn meening omsloeg, wat nogal eens gebeurde.

Als hij het café verliet, nam hij met een stevigen handdruk afscheid van mij, trouwhartig verzekerend:

„Niets voor u te doen, mijnheer Gardener! Maar als het weer eens zoover komen mocht, dan even goede vrienden, hoor!"

Maar mijn liefste vrienden van die soort waren en bleven toch altijd Johnny en Jenny!

Johnny had een buitengewoon fortuinlijke inbrekersloopbaan gevolgd, totdat hij na de mislukking van een sluw uitgedacht plan, — waarbij ook Jenny nauw betrokken was geweest, hoewel zij tenslotte nog juist door de mazen der wet heenglippen kon — zich plotseling bekeerde. Hij stak zijn bijengestolen, niet onaardig fortuin in zaken, trouwde met Jenny en verzekerde aan allen, die zijn vroeger handwerk kenden, dat hij zich gebeterd had, voorgoed, en heel gelukkig was in zijn nieuw, schuldeloos leven, waarin vrees voor ontdekking geen plaats had, waarin gevangenisstraf hem niet langer als een dreigend spook omzweefde.

En Jenny verklaarde zich even gelukkig als hij; het rustige leven deed haar voller en fleuriger worden, dan zij tevoren was, wat haar uiterlijk schoon — zij was door Moeder Natuur boven de meesten bevoorrecht, — nog ten goede kwam.

Ongeveer drie jaar na haar huwelijk met Johnny verscheen Jenny, die ik in langen, langen tijd niet had ontmoet, echter geheel onverwacht in het vrijgezellenverblijf, dat ik sinds mijn laatste bevordering bewoonde.

Een klopje op de deur van mijn zitkamer deed mij „binnen" roepen; ik verwachtte mijn dikke hospita met een theeblad te zien binnentreden; verrast sprong ik op, toen in haar plaats het bevallige figuurtje en het roze snoetje van de blonde, donker-oogige Jenny zichtbaar werden.

Zij lachte om mijn verbazing, trad op mij toe, streelde mijn wang met haar zacht koel handje en sprak:

„Beken maar, dat u nog maar zelden in uw leven zoo verrast bent geweest, mijnheer Gardener!"

„Dat beken ik volmondig!" antwoordde ik. „Ga zitten, Jenny, en vertel mij, waaraan ik dit onverwachte bezoek te danken heb!"

Haar lief gezichtje betrok.

„Er is toch niets ernstigs gebeurd?" vroeg ik bezorgd.

„Johnny is toch goed voor je? Je bent toch gelukkig?"

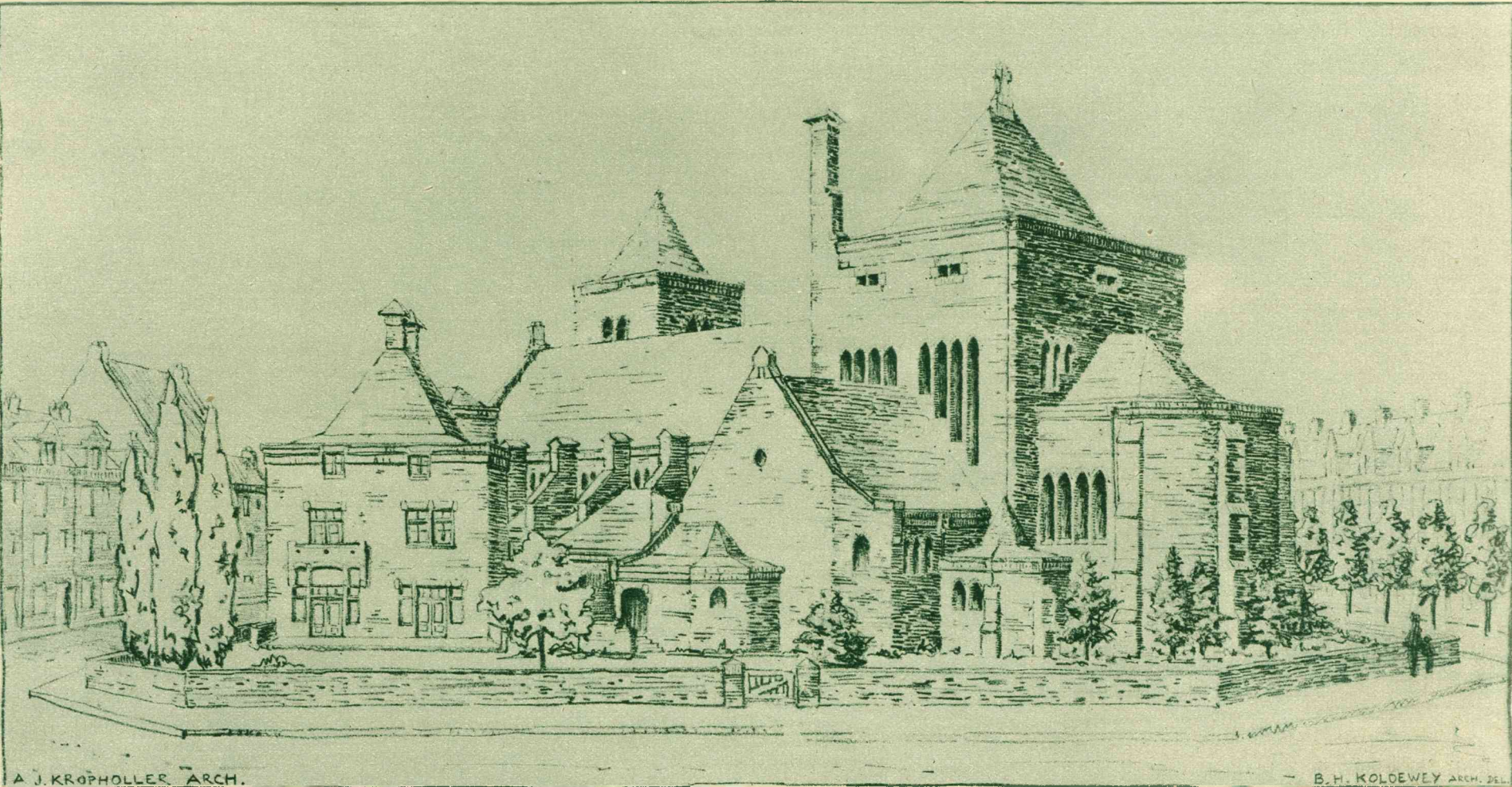
„O ja!" antwoordde zij mat. „Maar . . . Ach, mijnheer Gardener!" barstte zij plotseling uit. „Ik ben zoo bang, dat ik mijn geluk zal moeten verliezen! Ja, verliezen!"

„Maar waarom dan?"

„Ik ben zoo bang, dat John weer op den verkeerden weg zal raken!"

„Dat is leelijk!"

„Of eigenlijk weet ik het al zeker! Gisterenavond kwamen er een paar „oude vrienden", — u begrijpt mij wel! — om

Krophollers Kerk van de H. H. Martelaren van Gorcum te Watergraafsmeer

Hierboven reproduceeren wij een teekening van de kerk der H. H. Martelaren van Gorcum, welke naar architectuur van den bekenden architect A. J. Kropholler gebouwd zal worden midden op den Linnaeushof te Watergraafsmeer (Amsterdam) en waarvan Zondag 30 October de eerste steen werd gelegd. De Linnaeushof is een groot binnenterrein en wordt bebouwd als een echte hof, zooals wij die uit vroeger tijd kennen, n.l. een in de rondte loopende rij huizen, die een plein vormen. Midden op dit plein zal de kerk verrijzen. Behalve dit kerkplein, bevat de Linnaeushof ook nog verscheidene straten, die alle naar het ontwerp van den architect Kropholler worden bebouwd. Als een bijzonderheid kunnen wij hier nog vermelden, dat alle plannen, zoowel van de kerk als van de huizen, door de schoonheidscommissie zijn afgekeurd. Daar de heer Kropholler echter weigerde, de opgelegde veranderingen, die tegen zijn inzichten indruischten, aan te brengen, hebben B. en W. toch hun vergunning tot den bouw volgens de oorspronkelijke plannen gegeven. Waarschijnlijk hiertoe geleid door de overweging, dat tegenover het oordeel uit vakkringen lijnrecht stond de groote waardeering, die erkende kunstenaars en critici voor Krophollers werk hebben. Zoo getuigt o.a. Just Havelaar: „Dit is werk van zoo zuiver bouwkunstig begrip, zoo rechtschapen en sober geconcipieerd, zoo ernstig van geest, zoo rijk van eenvoud, dat men er, naar mijn meening, met niet genoeg aandacht op wijzen kan. Men zie eens, wat deze architect bereiken kan met het rustige rythme van

zijn zware bogen, met die fijne indeeling van zijn ramen in den muur, met de werking van het licht; men zie aandachtig de sfeer van kerkinterieurs te Tilligte of Beverwijk, of de stroeve kracht van de groote kerk, die nu te Watergraafsmeer zal gebouwd worden. Hier leeft uit de middeleeuwen datgene, wat wij noodig hebben, wat ons innerlijk met dien grooten tijd verbindt." En W. Retera in het Mdb. voor Beeldende Kunsten schrijft: „Bij weinigen van de Hollandsche architecten vinden we zoo'n sterk zoeken naar het picturale effect. De opzet is steeds naar het schilderachtige gericht. Hij ziet het bouwwerk als een pastoraal geval, hij denkt het dadelijk in de landelijke steer. Men zou kunnen zeggen, dat Kropholler bouwt als een schilder. De lyriek van het land, de romantische gloed maakt Krophollers werk zwaarder, van toon, ruiger van ziel. Ik aarzel niet, Kropholler den meest Hollandschen architect te noemen." Het doet ons genoegen, onzen lezers hierboven een afbeelding van deze veel omstrede kerk te kunnen brengen. Wij twifelen niet, of zij zullen met ons van oordeel zijn, dat Watergraafsmeer met de doorvoering van den bouw volgens het oorspronkelijke plan, mag worden gelukgewenscht. Krophollers werk steekt dan ook inderdaad wel heel gunstig af bij veel, wat sommige moderne architecten ons als uitingen van hun „kunstgevoel" voor oogen brengen!

hem te spreken. Ik moest de katmer uit, maar ik luisterde aan de deur! Had ik geen gelijk? Ik kon niet alles verstaan, wat er gesproken werd, maar wat ik hoorde, was al erg genoeg!"

"Wat was dat dan?"

"De vrienden hebben een prachtaakje op het oog en . . . zij hebben mijn man overgehaald, om mee te doen! Is het niet verschrikkelijk? Hij is nu drie jaar lang zoo eerlijk geweest als goud! Het gaat ons goed en wij hebben alles, wat wij nodig hebben! En toch is John voor de verzoeking bezweken! Begrijpt u, hoe zoo iets mogelijk is? Ik kom u smeecken, om mij te helpen!

Ik wil hem ervan terughouden en o, mijnheer Gardener, u moet mij daarbij helpen!"

"Maar kindlief," weerde ik af, "hoe kan ik je daarbij helpen? Als je man hoort, dat je mij in vertrouwen genomen hebt, zul je een leelijke pijp met hem rooken, vrees ik! En als ik hem bij zijn snood bedrijf betrap . . ."

"Laat mij u eens uitlegen, hoe ik mij uw hulp heb gedacht! U begrijpt wel, dat ik den geheelen nacht wakker heb gelegen, voortdurend zoekend naar een uitweg! Ik kon natuurlijk geen uitleg aan John vragen, zonder te verraden, dat ik geluisterd had! Maar dat hoefde ook niet. Want ik heb gelukkig gehoord, dat het plan is vastgesteld op Zaterdagavond. Wat is nu eenvoudiger, dan dat u Zaterdag quasi toevallig bij ons komt en John aan den praat houdt, totdat 't voor hem te laat is, om zijn aandeel in de zaak te gaan verrichten? De anderen kunnen niets beginnen zonder hem; hij nam altijd de leiding en zoo zal de misdaad zonder eenige moeite voorkomen kunnen worden! U kunt dan van de gelegenheid gebruik maken, om eens gemoedelijk met mijn man te praten; naar u zal hij eerder luisteren dan naar mij! Het is gemakkelijk genoeg, het gesprek op zijn nieuw leven te brengen en hem aan te manen, om op het rechte pad te blijven, zonder te laten doorschemeren, dat ik u om uw tusschenkomst heb verzocht! Wilt u?"

"Ik wil wel . . ." weifelde ik, "maar ik zou eerst moeten weten, waar zij hun slag willen slaan."

"Waarom?"

"Om de uitverkoren slachtoffers te kunnen beschermen!"

"Maar ik zeg u toch, dat de anderen zonder Johnny niets zullen beginnen!"

"Daarop wil ik het niet laten aankomen!"

"Ik wil tegenover u niet liegen en dat nog wel, nu ik uw hulp kom inroepen! Ik zou natuurlijk kunnen zeggen, dat ik het niet weet, maar . . ."

"Kom, speel open kaart, kind, dat is werkelijk het beste!"

"O ja, dat geloof ik ook wel, tenminste . . ."

"Als je eigenbelang het meebrengt. Ja, in dat geval is „honesty the best policy". Maar dat versta je niet! Laten wij voet bij stuk houden! Vertel mij nu, waar Johnny en zijn kornuiten hun slag willen slaan!"

"U zult mij niet verraden?"

"Natuurlijk niet!"

"Want als John ooit merkte . . .!"

"Als je mij niet vertrouwt, waarom ben je dan hier gekomen?"

Zij boog zich naar mij over en fluisterde mij haastig eenige woorden toe.

"Dat is alles, wat ik weet!" besloot zij. "En nu moet ik weg, anders ben ik niet vóór mijn man thuis! Ik mag er dus vast op rekenen, dat u Zaterdagavond komt en u tot twaalf

PLOEGENDE PAARDEN

uur toe op de een of andere wijze aan Johnny vastklampt?"

"Je mag op mij rekenen!"

Zij bedankte mij hartelijk, drukte een kus op mijn wang en ging met veel rokkengeruisch en hakjes-geklakklak de kamer uit en de trap af; ik sloot de voordeur achter haar en keerde naar mijn kamer terug, waar ik de juffrouw met mijn thee vond.

Het goede mensch snoof wantrouwig den fijnen bloemengeur op, door Jenny achtergelaten en slofte, een paar onverstaanbare woorden pruttelend, weg.

Ik dacht, al theedrinkend, na over het zonderlinge geval, dat toch eigenlijk ook weer niet zoo heel zonderling was!

Een vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken en het stond waarschijnlijk in de sterren geschreven, dat John Land nog wel eens een terugval te boeken zou hebben!

Even natuurlijk was het, dat Jenny, die reeds eenmaal tegen haar wil zijn medeplichtige was geweest, alles op het spel wilde zetten, om dien terugval, die de rust van haar bestaan bedreigde, te voorkomen!

Neen, zoo zonderling was het geval eigenlijk niet, maar toch . . .!

Mijn speurhonden-instinct, verscherpt door mijn ervaringen van een lange reeks van jaren en door een altijd mij bewegen langs de kronkelpaden der criminologie, waar schuwde mij, dat er ergens iets niet klopte. Maar wat?

Ik liet een tweeden pot thee aanrukken en zat tot diep in den nacht, pijpjes rookend en thee drinkend, in het hoekje van mijn stevige, lederen sofa te peinen.

De slotsom van mijn nachtelijke overdenkingen en van mijn ophalen van alles, wat ik ooit in de annalen van de misdaad had gelezen, was, dat Jenny met haar lief, glad, onschuldig snoetje mij een staaltje van volleerd comediespel te bewonderen had gegeven.

De eenige verklaring, die de feiten dekte, was, dat Johnny tot iederen prijs op den bewusten Zaterdagavond een alibi wilde hebben, dat hem zonder een schijn van twijfel van de begane misdaad zou vrijpleiten. En in overleg met hem was Jenny mij voor dien avond komen uitnoodigen, als haar verzoek tenminste den naam „uitnoodiging" mocht dragen!

Ik zag tenslotte het geval duidelijk vóór mij. Johnny was ongetwijfeld de auctor intellectualis van het bewuste zaakje, al wilde Jenny het doen voorkomen, alsof hij het arme, misleide lam was. In zijn misdadigersjaren was hij immers altijd degene geweest, die de operaties uitdacht en zorgvuldig voorbereidde. Hij was ditmaal blijkbaar niet van plan, aan de uitvoering deel te nemen. De stap, dien Jenny op zijn instigatie ondernomen had, zou, bij welslagen, een drijvend nut afwerpen. In de eerste plaats was Johnny's alibi verzekerd, wat eveneens de verdenking van de beide anderen zou afwerpen, want alle ingewijden bij politie en recherche wisten, dat die twee nimmer zelfstandig hadden gewerkt, dat zij eenvoudig de handen waren, die uitvoerden wat Johnny, het hoofd, beval. In de tweede plaats zou ik veilig opgeborgen zijn, wat veel waard was voor het edele drietal, want ik mag zonder ongepaste zelfverheffing zeggen, dat ik in dien tijd de schrik van alle nachtvogels was. In de derde plaats zou bij het perceel, dat Jenny mij genoemd had, een sterke politiemacht worden geconcentreerd, wat allicht een zwakere bewaking van andere wijken ten gevolge zou hebben.

Zoover was ik gekomen, vóór ik slapen ging.

Den volgenden morgen begon ik onmiddellijk te informeren naar Johnny's zaken, naar de handelshuizen, waarmede hij in relatie stond, naar de bank, waar hij zijn geld belegde, kortom naar alles, wat mij een aanwijzing zou kunnen geven.

Ik vernam, dat Johnny werkte in associatie met een jongen man, die aanvankelijk zijn concurrent was geweest, dat die associatie echter op het punt stond, ontbonden te worden. Die jonge man had namelijk door een schitterende speculatie een fortuin verdiend; met dat fortuin wilde hij naar het buitenland vertrekken, om daar te gaan rentenieren.

Het lag volkomen in Johnny's lijn, om te willen trachten, den gelukkigen, jongen man van dat fortuin te ontlasten.

Ik ging naar dien heer toe en vernam, dat hij zijn geld in de brandkast van zijn kantoor bewaarde; ik vroeg hem, die brandkast te mogen zien en toen mijn trouwe loupe mij een veegje was in het slot had doen ontdekken, was de zaak mij zoo helder als de dag!

Johnny had een afdruk van het slot gemaakt en natuurlijk ook een nauwkeurig plan van het terrein geteekend; hij had begrepen, dat zijn verleden in verband met zijn nauwe relatie met den bestolene onmiddellijk verdenking op hem zou werpen; hij moest dus achter de schermen blijven.

Het was niet onaardig gevonden, voor dengene, die zijn alibi zou kunnen bezweren, een politie-inspecteur uit te kiezen! Een beter, betrouwbaarder getuige zou men zich immers moeilijk kunnen wenschen! — Ik ging des Zaterdagavonds naar 't

jonge echtpaar toe. Ook Johnny speelde zijn rol uitstekend; hij deed onrustig, trachtte tot tweemaal toe onder een voorwendsel de deur uit te komen, waar Jenny hem dan met een veelbeteekenenden blik in mijn richting vanaf wist te brengen en zat het laatste deel van den avond mat, als in gedwongen berusting, in zijn stoel geleund, zijn plichten als gastheer op afgetrokken wijze waarnemend. Zijn houding klopte volkomen met wat Jenny mij had geopenbaard.

Den volgenden morgen meldde de bladen, dat de politie twee inbrekers op heeterdaad had betrappt bij het openen van een brandkast, die zoo leeg bleek als een leege eierschaal.

Ondanks hun teleurstelling verzwegen de arrestanten loyaal, wie de aanstichter van het mislukte zaakje was geweest.

Ik ging Jenny bezoeken en vroeg haar: „Ben je mij nu niet dankbaar, dat ik Johnny's handen schoon heb weten te houden? Dat had je mij immers gevraagd?" — Zij lachte zuur.

"Als je mij nog eens noodig hebt, ben ik tot je dienst!" zei ik vriendelijk, maar ik geloof niet, dat zij op dat moment mijn welwillend aanbod naar waarde wist te schatten en ik moet helaas getuigen, dat onze wederzijdsche gevoelens door 't gebeurde een aanmerkelijke verkoeling hadden ondergaan, Johnny is tenminste tot zijn oud bedrijf teruggekeerd, zonder dat zij mij tot een nieuwe poging, om hem te weerhouden, heeft trachten over te halen.

Uit ons Insulinde.

De inlandsche Toekang Tjoekoer („coiffeur") in zijn openlucht salon te Batavia aan den arbeid. Het rijtje steenen op den voorgrond geeft op primitieve wijze aan, tot hoever zijn „zaak" zich uitstrekt.

En distilleerderij in het oerwoud.

Inboorlingen uit Kameroen (Afrika) bezig met de bereiding van Palmwijn, hun nationalen drank. — De palmwijn is een geestrijk vocht, dat men verkrijgt door het suikerhoudend sap der bloemscheeden van verschillende palmsorten aan een gistingsproces bloot te stellen.

Met GEZELSCHAPS- DANSERESJE

GEAUTORISEERDE VERTALING UIT
HET ENGELSCHE.

14)

„Vergeef me, miss Hanson!” riep Ronald uit. „Ik stel me aan als een idioot! Maar ik ben van mijn leven nog nooit zoo verrast geweest!”

„Ik ook niet...” stamelde Star en trachtte moedig te glimlachen.

Dat geluid, dat bonzende, gonzende geluid als van een reusachtigen tweedekker..., dat was het kloppen van haar eigen hart.

HOOFDSTUK XXIII.

Een schaduw van een kans.

„Mag ik hier aan land gaan?” vroeg hij.

„Natuurlijk.”

In een oogwenk was Prett op de veranda. Hij hield haar hand vast, als was het te goed om te gelooven.

„Bent u het... werkelijk?”

Zij knikte. Zij dorst hem niet aan te zien.

„Dit was dus uw voorgenomen reis!” sprak zij.

„Ja, maar wat doet u hier? U zou naar Calcutta gaan...”

„Ik wist pas heel op het eind, dat ik in Colombo aan land zou gaan.”

„Wist u het, voordat ik landde?”

„Ja.”

„Maar waarom mocht ik het dan niet weten?”

„Het was een geheim.” Zij keek hem aan met een ondeugende flikkering in haar oogen. „Uw reis was zeker ook geheim?”

„Maaf u is hier toch niet alleen?”

„Neen, zeker niet.” Zij kon hem moeilijk om den tuin leiden hier midden in de wildernis. „Ik ben met kapitein Croque.”

„Wat? Croque? U en Croque? Wat beteekent dat...”

Hij zag er zoo komiek-verbaasd uit, dat zij vrolijk en luid lachte.

De heele wereld scheen opeens vol heerlijke, zonnige mogelijkheden.

„Ik mag het, geloof ik, niet vertellen. Croque wil het stil houden...”

„Croque...” mompelde Ronald perplex. En opeens met iets als schrik in zijn stem riep hij uit: „Croque, nee maar hoor eens, hij is toch niet op zoek naar iets geweldigs, waar niemand iets van weet?”

Zij keek hem ondeugend aan. Wat stak er voor goeds in, het langer geheim te houden? Hij was hier, hij zou een paar uur blijven, zij zouden samen eten en samen in den maneschijn zitten en praten.

„Een verborgen schat!” fluisterde zij opgewonden.

Hij slaakte een opgewonden kreet.

„Goeie hemel! Is Croque daar op uit? De Tyah-schat?”

„O, weet u er van af?” vroeg zij onthutst.

„Dat is het doel van mijn komst,” antwoordde hij. „Maar wat hebt u er mee te maken?”

„Die schat is van mij, mr. Prett. Mijn oudoom heeft hem mij bij testament nagelaten.”

„Uw oudoom! Hoe heette die dan?”

„Bernard Galface.”

„Wät? Is u familie van de Galfaces? Staat de wereld op haar kop, ja of neen! U komt den Tyah-schat zoeken. U bent van de Galface-familie! We waren samen aan boord en dat heb ik niet eens geweten.”

„Mijn moeder was een Galface,” sprak zij bedeesd. „Maar iedereen heeft het altijd zoo druk over grootvader Hanson, dat dat nooit ter sprake komt. Is u familie van de Galfaces?”

„Neen, maar meer dan honderd jaar geleden waren die twee families zeer geliëerd. De twee mannen, die den schat verstopten, waren William Galface en Peter Prett, twee boezemvrienden. Wist u dat niet? Zij stierven beiden jong. Ik vermoed, dat uw familie het geheim van de plek steeds heeft bewaard net als de mijne. Ik begrijp het nog niet heelemaal.”

Star vertelde hem van haar legaat en hoe kapitein Croque het papier voor haar had ontcijferd.

„Wat een schaduw van een kans!” mompelde hij.

„Ik heb het plan gevonden toen ik met verlof ging den laatsten keer. Het was verstopt in een ouden

lessenaar in de rommelkamer van mijn grootmoeders huis in Sussex. Zij stierf en liet niets na. Toen moest ik haar meubels verkoopen om haar schulden te betalen. Bij die gelegenheid vond ik den zijden zakdoek. Weet u nog hoe ik dien verloor en hoe u dien vond aan boord?”

„De zijden zakdoek...”

„De plattegrond van de vindplaats is er met onzichtbaren inkt op geschreven. Het moet met een bepaald goedje behandeld worden en dan is het duidelijk te zien en daarna verdwijnt het vanzelf weer. De aanwijzingen waren er bij en ook een brief van mijn grootvader met volledige uitlegging.”

„Uitlegging?”

„Ja, hoe het kwam, dat beide families er geen werk van maakten tezamen den schat te gaan zoeken. Zij hebben hevig getwist, een soort vendetta, maar daar zij Britten waren, zonder bloedvergieten.

Beiden waren vast besloten, dat de andere familie den schat niet zou hebben. Zonderling, hè? Zij bewaarden dus het geheim van generatie tot generatie en besloten te wachten tot de andere familie zou zijn uitgestorven. Ik weet niet hoe mijn grootvader er aan kwam, maar hij constateert een en ander als een feit. Toevallig heb ik het gevonden. Mijn grootmoeder heeft er nimmer iets van geweten en mijn grootvader

Egyptische Waterdraagsters,

in hun schilderachtige kleedij. De zoo juist in den Nijl gevalde kruiken weten zij door middel van een klein kussentje heel handig op het hoofd in evenwicht te houden.

stierf plotseling zonder een testament na te laten.”

„Wat moeten we nu verder doen?”

„Samen naar den schat zoeken natuurlijk!”

„U bent sportief, miss Hanson! U was er het eerst.”

„Dat heb ik alleen te danken aan den kapitein.”

Toen de kleine kapitein dien avond terugkwam, had hij duchtig het land, toen hij hoorde welken keer de zaken genomen hadden.

„Wel verduiveld!” riep hij uit. „Als het iemand anders was geweest dan jij, Prett, zou ik het erger gevonden hebben. Ik heb de plek gevonden en nu moeten jullie het maar samen uitvechten!”

„Weet u het zeker?” vroeg Star.

„Heel zeker. Jullie tweeën kunt jezelf als millionairs beschouwen.”

„Waarom kijkt u zoo zwart? U voelt u toch niet ziek, beste kapitein?” vroeg Star ongerust.

„Nee missie, alleen nijdig over iets, wat ik heb gehoord. Het laatste wat er moest gebeuren, dat zal Prett met me eens zijn. Officieele bemoeiingen kunnen we missen als kiespijn en dan zeker van den kant van Henderson.”

„Henderson!” riep Ronald uit.

„Ja, Mark Henderson, de grootste dienstklopper van het heele district.”

„Ja maar, u zeide, dat dit geheel buiten zijn gebied lag?” vroeg Star.

„Dat doet het ook. Maar hij is op bezoek bij den radjah van Selantura, hier vlak bij en hij heeft het in zijn hoofd gekregen, hier op jacht te gaan.”

„Laten we hem maar uit de buurt blijven,” vond Ronald. „Hij kampeert ongeveer drie mijl van onze

grot vandaan en heeft Dal Parat bij zich, dien be kenden jager. En die kent me.”

„Dat kan moeilijkheden geven.”

„We zijn nu ten minste gewaarschuwd en dat is al veel,” vond Ronald.

Gedurende den maaltijd deed Croque de vraag, die Star op de lippen brandde.

„En hoe gaat het met Julie en haar mama, beste jongen?”

„Dank u, heel goed. We zijn twee dagen in Colombo gebleven. Ze zijn verrukt van Dalleston's nieuwe bungalow bij Newara Eliya.”

„En je verloofde weet zeker nog niets van den schat?”

„Neen, want wie weet, of de schat er nog is, kapitein.”

„Op ons succes en op jullie rijkdommen,” sprak de kapitein en hief zijn glas op.

Star's oogen ontmoetten Ronald's blik en zij glimlachten gelukkig.

HOOFDSTUK XXIV.

Alweer sir Mark.

Die eene glimlach, dat was alles.

Star kreeg de tragische zekerheid, dat Ronald haar liefhad zooals zij hem liefhad.

Maar het was te laat. Het was een verboden liefde. Het was een bittere, droevige vreugde, dat Julie Lamont niets van den verborgen schat afwist en zij wel. Tezamen hadden zij een geheim, tezamen hoopten en verwachtten zij, tezamen betraden zij het tooverland en de schat, dien zij zochten, bestond niet uit goud of juweelen...

Star werd den volgenden morgen wakker met een gezicht, nat van tranen en met een zingend geluksgevoel in haar hart.

Al heel vroeg trokken de beide mannen er op uit en lieten Star alleen achter om een zonderlinge Kerstmis in haar eentje te vieren.

Zij zat op de veranda en las in haar bijbeltje. Zij las over wat zij tot dusver aan haar vriendin had geschreven, maar het geleek alles zoo oninteressant en saai.

Zij zat doodstil en leed van de verschrikkelijke warmte. Plotseling veranderde alles met een angstige snelheid. De zon was verdwenen, donkere wolken trokken op en een stortregen plaste weldra neer.

Het werd een vreeselijke storm, die ontzettend lang duurde.

Star ging naar binnen, draaide de gramfoon op en begon de kamer te versieren met groene slingers en bladeren en met de onwezenlijke reusachtige orchideeën, die de koelies voor haar hadden geplukt. Van een tak met reusachtige roode bessen plukte zij de vruchten, die zij aan een katoenen draad reeg om boven de tafel te hangen.

Star was geheel verdiept in haar werk. Tusschen de voorraden had zij fel gekleurde Turksche lappen gevonden, waarvan zij een tafellaken wilde maken.

Plotseling schrok zij op bij het hooren van een welbekende, koele stem, die weerklonk aan den anderen kant van het vliegengaas, waarmede de deur naar de veranda was afgesloten.

„Miss Hanson, wat een merkwaardige ontmoeting! Ik hoorde, dat hier een jonge, Engelsche dame kampeerde. Maar in mijn stoutste droomen zou ik u hier niet hebben verwacht.”

Star was eenigszins voorbereid op deze ontmoeting. Zij wist, dat sir Mark in de buurt was.

„We hebben gehoord, dat u hier in de buurt op jacht was, sir Mark,” sprak zij toonloos. Het was een moeilijke situatie, waartegen zij niet opgewassen was.

„Mag ik binnenkomen?” vroeg hij.

„Zeker,” antwoordde zij.

Hij schoof het muskietengaas opzij en trad binnen.

„Ha! Kerstmisversieringen, miss Hanson! Het ziet er hier huiselijk uit. Ik zal u uitleggen, hoe ik hier kom: we hebben allerlei tegenslag gehad vannacht. Een van mijn mannen is ernstig gewond door een tijger en de andere is doodelijk verschrikt. We waren juist bezig, hem te vervoeren per boot, toen de storm kwam opzetten..

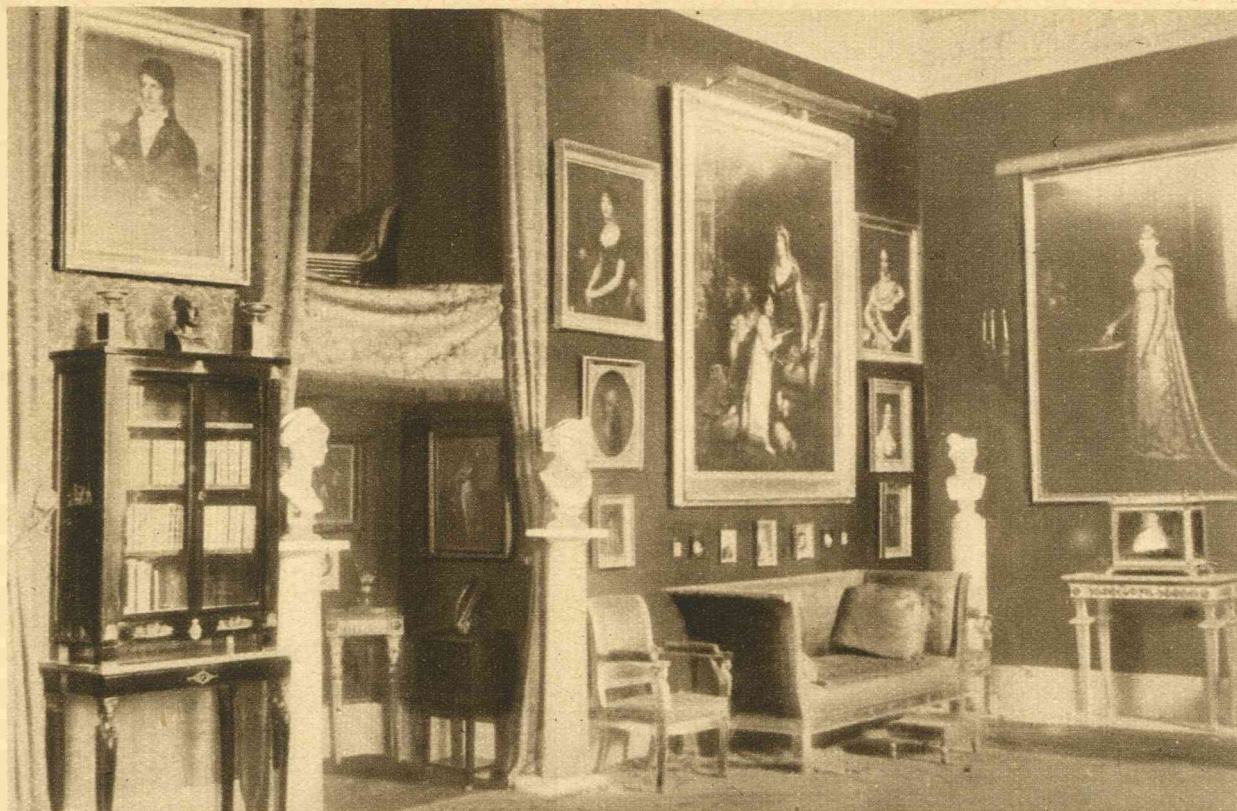
Ik ben verdoemd, want ik weet hier den weg volstrekt niet. Ik zag een huis en ik begreep, dat ik hier hulp zou kunnen krijgen. Mijn mannen zullen u zeer dankbaar zijn voor iets warmes om te drinken.”

Star zag den mandoer op de veranda en wenkte hem. Zij verzocht sir Mark, zijn orders te willen geven.

„Het is merkwaardig,” sprak sir Mark, nadat de man zich verwijderd had, „ik wist wel, dat kapitein Croque hier in het district was, maar u hier te vinden... het is als een droom. Ik dacht dat u in Calcutta was...”

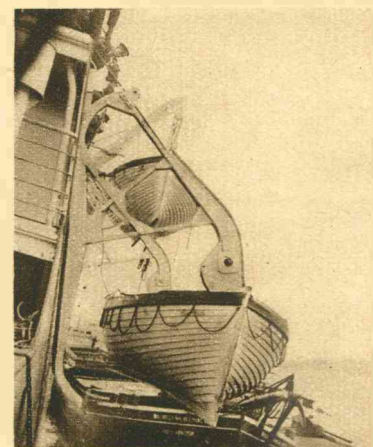
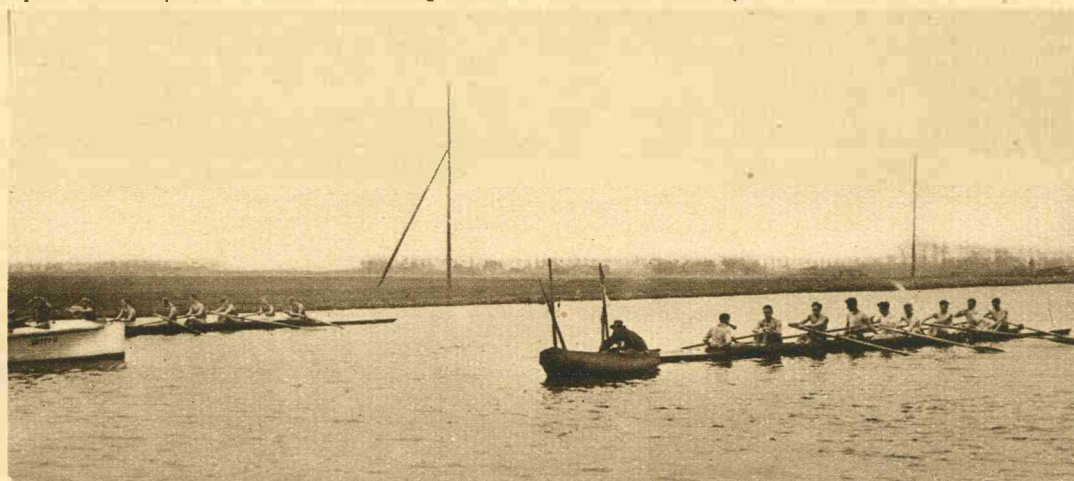
Zie vervolg op pag. 13

Het nieuwe Napoleon-Museum te Rome

De ongeveer een maand geleden te Rome overleden graaf Giuseppe Napoleone Primoli heeft zijn interessante verzameling beeldhouwwerker, schilderijen, handschriften enz., alle betrekking hebbend op Napoleon en zijn familie, vermaakt aan de stad Rome. Daar de graaf ook de beneden-etage van zijn paleis aan de stad schonk, heeft het gemeentebestuur er een Napoleon-museum van gemaakt, dat binnenkort voor het publiek toegankelijk zal worden gesteld. — Onze foto's geven links, een hoekje van een der museum-zalen en rechts een aquarel van Napoleons Moeder Laetitia, geschilderd door Charlotte Napoleon, een nicht van den Keizer.

De korenmolen de „Heemskerck”

Er bestaan plannen, de bekende korenmolen de „Heemskerck” te Amstelveen te sloopen. Pogingen worden echter in het werk gesteld, hem te behouden.

Ter voorbereiding van de Olympische Spelen

Zaterdag 1.1. werden vanwege den Nederl. Roeibond te Sloten oefenwedstrijden gehouden ter voorbereiding van de Olympische Spelen. De gecombineerde achten Amstel—Nereus (rechts) en Triton klaar voor den start.

Ter meerdere veiligheid

De nieuwe, aan het m.s. „Kota-Radja” aangebrachte davids, die het mogelijk maken zelfs bij zeer ruwe zee of zware slagzij van het schip, de booten te strijken, zonder dat deze gevaar loopen om te slaan.

De hefbrug over de Koningshaven te Rotterdam

is in de afgelopen week gereed gekomen. De oude brug is weggehaald en het treinverkeer vindt nu plaats over de nieuwe. — Een bijzonder goed geslaagde foto, waarop het interessante en geweldige werk uitstekend tot zijn recht komt.

De Hockey-wedstrijd Holland—Duitsland

Zondag 1.1. had in het Stadion te Amsterdam de hockey-wedstrijd Holland—Duitsland plaats, die door ons land met 0—3 werd verloren. — Duitsland maakt zijn eerste doelpunt.

Biljarten om den Wilhelminabeker

Vrijdag, Zaterdag en Zondag der vorige week vonden in „Suisse” te Amsterdam de internationale biljartwedstrijden plaats om den Wilhelminabeker. Eenige der deelnemers. V.l.n.r.: Moons, België, winnaar van den beker. Foerster, Duitsland en Dommering, Nederland.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Neen maar, nu vraag ik je . . . !

Neen maar, nu vraag ik je . . . !
Het is maar zoo'n uitroep, maar wat een spijtige afkeuring, welk een stille verontwaardiging en misprijzing ligt er in opgesloten!

Hoe vaak hebben wij vrouwen niet zoo'n geliefkoosde uitdrukking, die wij te pas en te onpas ten beste geven.

Neen maar, nu vraag ik je . . . ! als manlief dure plaatsen voor de comédie genomen heeft . . . En . . . neen-maar-nu-vraag-ik-je . . . ! als hij verklaart, het zonde van het geld te vinden en liever thuis te blijven.

Het is een uitroep, die overal bij past, want het wil zooveel zeggen als: hoe komt iemand er bij!

Het is niet altijd precies in deze woorden, dat vrouwlief haar misnoegen te kennen geeft, maar het komt dan toch op hetzelfde neer.

Het zijn vooral twee soorten vrouwen, die zich hieraan schuldig maken: de slachtofferachtigen, die zich altoos achteruitgezet gevoelen en de eigengereiden, die het natuurlijk altijd beter weten.

En de arme man, die aldus be-vit wordt, zal ten slotte hartgrondig zijn schouders ophalen. Het is immers toch nooit goed!

Hoewel menige vrouw aanvankelijk slechts uit bezorgdheid meent, zich overal in te moeten mengen, weldra zal het een gewoonte worden en zich ontwikkelen tot een nare bedilzucht.

Meestal zien wij vrouwen dat pas later in als het eenmaal te laat is of — we zien het heelemaal niet in.

Het gevaar schuilt in de eerste maal, dat wij werkelijk en overtuigend gelijk hebben.

Dat is het critieke moment, dat bijna nooit als zoodanig door ons wordt herkend.

Dien eersten keer, dat wij absoluut gelijk hadden, dien

buiten we uit, dien brengen we telkens en telkens weer te berde, dien gebruiken we maar al te vaak als dekmantel voor al de keeren . . dat wij zelf ongelijk hadden!

Voor we het weten, is de slechte gewoonte geboren. En tegen deze gewoonte is noch vriendschap, noch liefde bestand.

De drang tot vooruitgang heeft vanouds bij beide geslachten bestaan; al uitte die zich bij het eene op dit, bij het andere op 'n ander gebied.

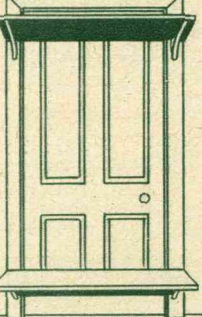
De man heeft, door nieuwe gezichtspunten te zoeken, beweging in het werk der beschaving gebracht.

Jeugdige japon van Schotsch geruite tafzijde met overblousende tailie en fijn geplisseerd rokje.

Voor de Huisvrouw.

In vele huizen treffen we vertrekken en vertrekjes aan, waarin twee deuren zijn aangebracht, hoewel één ruimschoots voldoende zou zijn geweest.

Zoo zijn er ook kleine kamertjes met een deur naar de gang en aan weerszijden nog een deur, waarvan één bijv. toegang geeft tot een groote kamer en één of naar een derde kamer, of naar een dwarsgang.

We vinden W.C.'s met één deur naar de gang en vlak er naast nog een deur, die toegang geeft tot de badkamer.

De variaties, die op deurengedebied heerschen, zijn zoo veelvuldig, dat we ze niet allemaal kunnen opnoemen.

Het zij genoeg, er op te wijzen, dat er huisvrouwen zijn, die ergens een deur 'over' hebben, die zij wel graag zouden willen wegwerken en nog liever practisch gebruikt zouden zien als zij maar wisten hoe.

Van oud nieuw maken.

Het is een apart genoegen voor de handige huisvrouw om van oude kledingstukken iets nieuws te maken, dat er volgens den geijkten term uitziet-of-het-uit-den-winkel-komt.

Meestal — en dat geldt vooral tegenwoordig — is het niet zoo'n heel erg moeilijk werkje, vooropgezet, dat men goeden smaak en handigheid genoeg bezit.

Immers, de modellen van vroeger zijn allemaal zoo lang, zoo ruim en bieden juist hierdoor zooveel mogelijkheden, dat wij vaak niet één, doch meerdere kledingstukken kunnen vervaardigen uit zoo'n dierbaar stuk uit de lappendoos.

Velen onzer zijn nog in het bezit van zoo'n echt-ouderwetsche, geborduurde, wit neteldoeksche jurk.

Hoe trotsch liepen we daar niet in rond met een groote, gekleurde sjerp om het middel of wel met een lange afhangende ceintuur van bandfluweel.

Voorbij zijn de dagen van geborduurd neteldoek, rose en lichtblauwe sjerpen.

De schijn-eenvoud der hedendaagsche mode verlangt het anders.

Toch kunnen we van zoo'n neteldoeksche jurk nog heel wat maken en — als deze gekleurd is, vormt dat niet eens een bezwaar.

Van den ruimen en langen rok kunnen we een keurige onderjurk maken, terwijl de mouwen dienst doen voor twee losse japonvestjes.

Wie niet van een neteldoeksche onderjurk houdt kan evengoed een chemise-pantalon maken in plaats van een onderjurk.

Andere voorwerpen, die men uit dergelijke geborduurde japonnen maken kan, zijn: overtrek voor een theemuts en theepotaanvattertje, overtrek voor een speldenkussen, babymutsjes of manteltjes enz., enz.

Recepten.

Chocolade-pudding (met maizena).

Benoodigd: 1 L. melk, 85 Gr. maizena, 60 Gr. poederchocolade, 150 Gr. suiker en een half stokje vanille.

Bereiding: Roer de maizena, de cacao en de suiker door elkaar en meng ze met een gedeelte van de koude melk langzamerhand aan tot een dun papje zonder klontjes. Breng de overige melk met de vanille langzaam aan de kook, giet er roerende het papje in en laat het mengsel, flink roerende, 3 tot 4 minuten doorkoken. Neem er dan de vanille uit, giet den pudding in een met koud

Onze afbeelding doet u een idee aan de hand, dat niet alleen zeer goed uitvoerbaar is, maar waarvoor tevens veel te zeggen is.

Zij, die in moderne huizen hun intrek nemen, zullen zich wel eens beklagen over een tekort aan kasten en bergruimte.

Waarom van de deur-die-over-is niet een kast gemaakt?

Het lijkt moeilijker dan het is en — groote onkosten brengt het al evenmin mede.

Al wat gij aan te schaffen hebt, is een stel planken van dezelfde lengte als de breedte van de deur, wat schroeven en vier ijzeren steunen. Een paar steunen worden op ongeveer 30 cM. van de bovenlijst van de deur aangebracht en het andere paar zoodanig, dat de plank, die er op komt te liggen ongeveer 30 cM. hooger ligt dan de vloer. Wanneer de planken van ruw hout zijn, moeten zij eerst geschaafd worden, waarna men ze kan beitsen.

De planken worden met schroeven bevestigd.

In de onderzijde van de bovenste plank worden een aantal kleerehaken gedraaid. Nog beter is het, links en rechts een haak aan te brengen, waarop een zinken roer rust. Hieraan komen de kleerehangers te hangen. Langs de dikte van de bovenste plank wordt een koperen

water omgespoeld den vorm en laat hem koud en stijf worden. Keer hem om op een vochtigen schotel en geef er vanillesaus bij.

Chocolade-ijs.

Benoodigd: $\frac{1}{2}$ L. kookroom, $\frac{1}{2}$ L. melk, 250 Gr. suiker, 6 eierdooiers, $\frac{1}{2}$ stokje vanille en 100 Gr. poederchocolade.

Bereiding: De room en de melk met de vanille worden gekookt. De eierdooiers worden geroerd met de suiker; daarbij worden gevoegd eerst de chocolade, dan de kokendroom. Men laat nu de vla eenige minuten onder voortdurend roeren doorkoken. Voor de vla in de ijsbus komt, moet ze geheel koud zijn. Door chocolade-ijs is geslagen room zeer smakelijk.

Winterjaponnetje voor slanke figuren. Op een rokje van geruit fluweel wordt een effen fluweelen casaque gedragen, waarvan het heupgedeelte in nerfplooiën is gestikt. Aardig staat de losse, met knopen bezette sluitingsplooi.

Opvoeden.

Waarom leert het kind heel gauw, dat het vuur brandt? Omdat het vuur het altijd doet.

Maar mama, die nu eens slaat, dan weer dreigt, eerst beveelt en later huilt, het eene oogenblik weigert en het volgende toestaat, die niet uitvoert, waarmede zij bedreigt, niet tot gehoorzaamheid dwingt, slechts onophoudelijk praat, beknort — die in één woord het nu eens zus doet, dan weer zoo, en vervolgens weer anders — zij heeft niet de krachtige opvoedingsmethode van het vuur!

Dat de vroegere, strenge opvoeding als grof werk slaagde, dat zij werkelijk karakters vormde, berustte op haar consequent handelen. Zij was consequent streng, niet zooals nu een beginselloos weifelen tusschen alle soorten van paedagogische methoden en psychologische stemmingen, waarbij het kind als een bal tusschen de handen der volwassenen heen en weer wordt geworpen. Nu eens vertoont, dan belachelijk gemaakt, afwisselend weggestooten, aangehaald, gekust, bevolen en geveleid. Een volwassene zou krankzinnig worden, indien schertsende Titanen hem één enkelen dag zoo behandelen als hij jarenlang zijn kind behandelde. Een kind moet niet bevolen worden, maar even beleefd worden aangesproken als een volwassene, om daardoor zelf beleefdheid te leeren. Een kind moet nooit vertoont, nooit tot liefkoozingen gedwongen, nooit met kussen overloden worden, die het kind meestal onaangenaam zijn en den grond leggen tot overgevoeligheid. De liefkoozingen van het kind beantwoorden, als ze oprecht zijn, maar die van zichzelf bewaren tot gewichtige oogenblikken — dat is een der vele fijngevoelde, verwaarloosde opvoedingsmiddelen. Evenmin moet het kind gedwongen worden berouw te toonen, vergiffenis te verzoeken en zoo meer, wat allemaal maar leidt tot huichelarij.

roetje bevestigd, waaroverheen de koperen ringtjes schuiven van het cretonnen gordijn.

Deze zeer practische kast, die in een paar uur tijds gereed kan zijn, biedt het voordeel ruimte te bezitten a. voor hoedendozen boven op, b. voor kleeren aan de roe en voor schoenen op de onderste plank, terwijl onder de onderste plank nog een massa kleine voorwerpen kunnen worden weggevoerd.

Natuurlijk kan men tegen iederen muur zoo'n paar planken aanbrengen, maar een houten achterwand voor onze kast is verre te verkiezen boven een behangsel dito, daar deze laatste kan uitslaan door de vocht enz.

Voorts kan men in een houten deur gemakkelijk schroeven en spijkers aanbrengen, doch ieder, die dit wel eens geprobeerd heeft, weet welk een hopeloos werk het kan zijn om in een afbrokkelenden kalkmuur een simpel spijkertje te slaan!

IN HET SUZANNABOSCH BIJ NUNSPEET

W. Fleur

Vervolg van pag. 10

Star voelde zich allesbehalve op haar gemak. Aan boord was sir Mark al een obsessie voor haar geweest, maar hier in het eenzame bosch was hij met zijn bleek gezicht, zijn doorweekte kleeren vol vlekken een ware verschrikking voor haar.

„Als u iets wilt gebruiken, sir Mark,” begon zij. Hij trad een stap op haar toe.

Een felle bliksemflits scheurde het dichte gordijn van waterstralen uiteen en dadelijk daarop werd de duisternis zoo diep, dat zij nauwelijks om zich heen iets kon onderscheiden. Het weinig hechte huis schudde op zijn grondvesten door den rollenden donder, die door een griezelige, haast tastbare zware stilte werd gevolgd.

„Je hier te vinden . . . , welk een wonder !” sprak de koele stem achter haar.

Hij trad nog een stap nader. Zijn oogen glommen in de duisternis. Het was zoo donker in het vertrek, dat zij niets anders zag dan die oogen.

Hij sloeg zijn armen om haar heen. Zij trachtte te gillen, doch hij legde zijn hand op haar lippen.

„Het was het noodlot,” fluisterde hij afgebroken, „het noodlot, toen ik je aan boord zag, den eersten keer. Ik wist, dat je voor mij geschapen was, daar heb ik mijn heele leven op gewacht. De storm heeft je aan mij gegeven. . . .”

Een krakende, geweldige slag deed alles dreunen. Het was een zware donderslag, doch Star, die hijgend, half verstikt, vocht voor haar vrijheid, leek het toe alsof de wereld verging.

HOOFDSTUK XXV.

Sir Mark's zonderling gedrag,

Star's hart scheen op te houden te kloppen. Een vreeselijke stilte volgde. Het was of de natuur den adem inhield.

De lange, gespierde, magere arm van sir Mark omsloot haar vast.

Zij dacht aan de eerste maal, dat zij met hem gedanst had.

Hoewel zij haar oogen dichtkneep, voelde zij de dreiging van die angstaanjagende oogen, die haar gezicht verslonden, zij voelde zijn hoofd naar haar toeneigen. . . .

Vol afschuw hoorde zij zijn bijtende stem : „De storm heeft je aan me gegeven. . . , je bent van mij. . . . Dacht je, dat je me kon ontsnappen ?”

Star, tot het uiterste gedreven door angst en een waanzinnige vrees, vocht als een wilde tijgerkat om zich los te rukken. Plotseling scheen zij nieuwe kracht te krijgen. Op hetzelfde oogenblik liet sir Mark haar los. Meteen zette een bliksemflits het vertrek wederom in een spookachtig licht.

Bevend leunde Star tegen de tafel, half verdoofd van schrik. Zij zag hoe den mandoer met een blad met glazen en flesschen binnenkwam.

Met bovenmenselijke inspanning sprak Star gewild kalm : „Bedien uzelf alstublieft, sir Mark.” Star keek naar den mandoer en peinsde er over of hij iets gezien zou hebben.

Sir Mark schonk zich met vaste hand een slappe whiskey in.

De storm scheen plotseling bedaard, even snel als hij was opgestoken.

Slechts het geluid van ruischend water weerklonk nog.

Toen sir Mark zijn glas neerzette, zag Star hem recht in zijn oogen.

„Als u nog eens probeert, om me aan te raken, spring ik in de rivier,” sprak zij rustig.

„Ik moet u om vergiffenis vragen, miss Hanson. Het komt zeker door den storm. Jaren geleden heb ik een zonnesteek gehad en sinds dien tijd ben ik in

de war bij iedere storing in de natuur. Het was een onwaardig bedankje voor uw gastvrijheid.”

Sir Mark's plotseling veranderd gedrag verschaft Star een groote opluchting en verjoeg haar angst.

„Als u mij toestaat, zal ik nu naar mijn mannen gaan kijken ; de storm schijnt voorbij te zijn.”

Hij ging naar de veranda en liep de treden af naar den oever. Star zag na enkele oogenblikken twee booten met inboorlingen, die over het water gepagaaid werden. In een er van lag de gewonde man onder dekens.

Sir Mark kwam terug en dankte Star nogmaals.

„Ik vermoed, dat het geen zin heeft om vragen te stellen ?” zeide hij. „Mijn groeten aan kapitein Croque en vergeef me, als ge kunt. Begin volgende week denk ik te vertrekken.”

Hij deed geen poging haar de hand te drukken. Zij zeide hem goedendag, zoo kalm als zij vermocht, en eenige oogenblikken later zag zij hem door het bosch verdwijnen met een langen, slanken man naast zich, naar zij vermoedde den gevreesden Malayaschen jager Dal Parat.

Toen hij uit het gezicht verdwenen was, brak haar zelfbeheersching en zij snikte hartstochtelijk.

Het kwam in het geheel niet bij haar op, het vreemd te vinden, dat sir Mark geen enkele vraag had gedaan.

HOOFDSTUK XXVI.

In de schaduw des doods,

Star kon het niet over zich verkrijgen, haar beide metgezellen iets te vertellen van het bezoek van sir Mark. De mandoer en de koelies vertelden slechts, dat er inboorlingen waren geweest, die ziek waren en stroomopwaarts voeren naar de groote kampong.

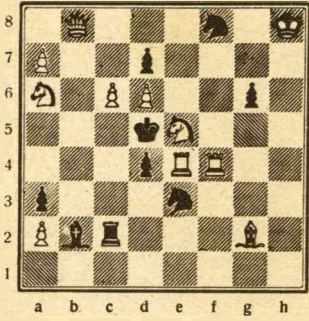
(Wordt vervolgd).

Schaken.

PROBLEEM No. 154.

Van: Jos. de Koning.

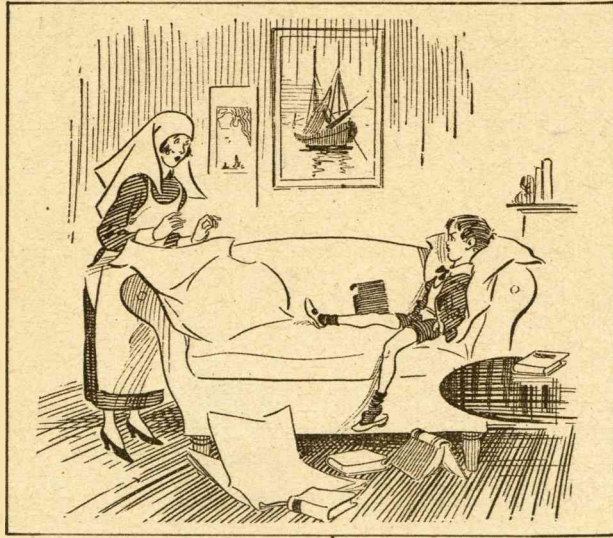

Wit begint en geeft in 2 zetten mat.

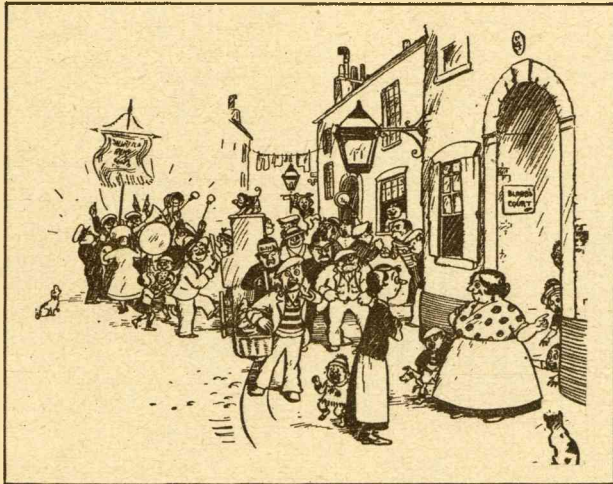
Stand: Wit (11) Kh8, Db8, Te4, Tf4, Pe5, Pa6, Lg2, pi.a2, a7, c6, d6.

Zwart (9) Kd5, Tc2, Pf8, Pe3, Lb2, pi.a3, d7, d4, g6.

Correspondentie-adres: P. van 't Veer, Valkenboschkade 211, Den Haag.

Nieuw kindermisje: „Foei Wim! Je mag niet zulke leelijke woorden gebruiken!”
 Wim: „Nou, waarom niet? De Ruyter en Van Speyk deden het ook wel.”
 Kindermisje: „Dan moet je ook maar niet met die ondeugende jongens spelen!”

„Zie je, juffrouw, we woonden eerst in die andere steeg, maar we mosten verhuizen, want 't was er niet te harde van de relletjes en de ruzie!”

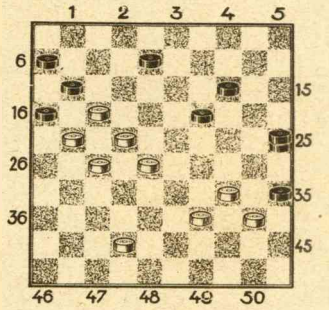
Dammen.

WEDSTRIJD-VRAAGSTUK No. 176

van Ph. J. Ham, Antwerpen.

De diagramstand in cijfers behoort te zijn: Zwart 7 schijven op 6, 8, 11, 14, 16, 19 en 35, voorts 1 dam op 25. Wit 9 schijven op 17, 21, 22, 27, 28, 34, 39, 40 en 42. Wit speelt en wint!

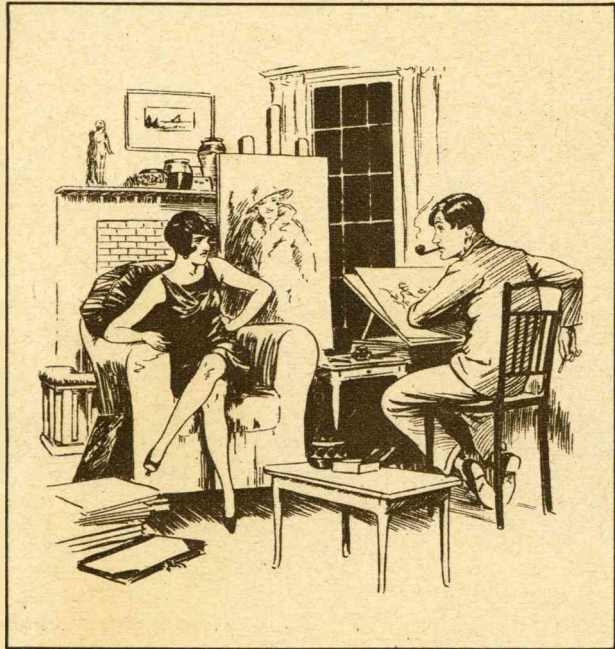
Voor de wedstrijdvoorwaarden en de prijzen verwijzen we naar ons volgende nummer.

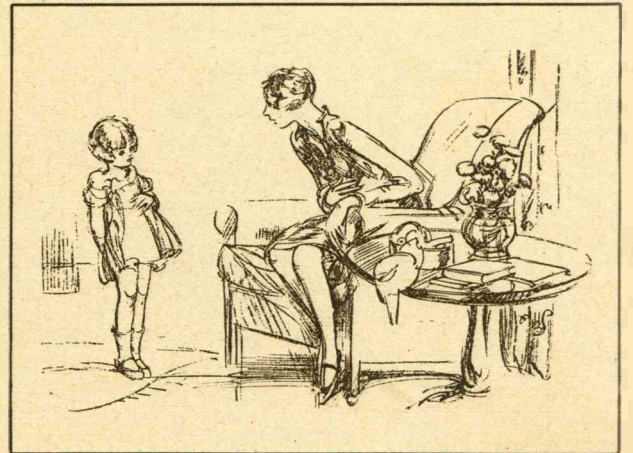
OPLOSSING PROBLEEM No. 173

van Dr. M. J. Belinfante, Amsterdam.

De diagramstand in cijfers was: Zwart 10 schijven op 7, 10, 12, 13, 15, 19, 23, 29, 33 en 38. Wit 9 schijven op 21, 22, 27, 31, 34, 41, 45, 48 en 49. Wit speelt heel geestig 22-18! (zwart 13x22 gedwongen), 27x18 (16x47), 48-42!! (29x40), 18x29!! (33x24), 42x33!! (47x29) en 45x5 wint. Brillant en origineel is de wijze, waarop de dam naar 29 wordt gebracht alsmede een steunschijf op 24. Echt „Belinfante”!

Teekenaar: „Zeg eens, hoe zagen de japonnen van tien jaar geleden er zoo ongeveer uit?”
 Zijn vrouw: „Net als de mijne!”

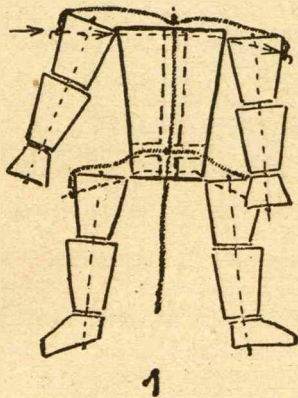
Liefje: „Mammie, ik heb een verrassing voor U.”
 Moeder: „Ja liefje, en wat dan?”
 Liefje: „Ik heb 'n draadnagel ingeslikt.”

VOOR DE JEUGD

VOOR DE LANGE AVONDEN.

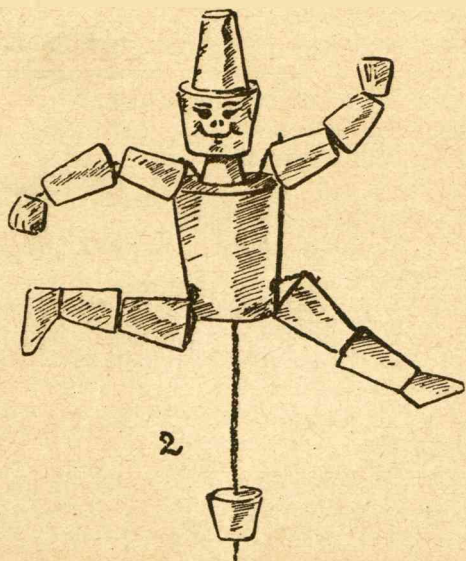
EEN ZONDERLING PLAATJE.

„E, wat een gek prentje is dat!” zal menigeen zeggen, als hij onderstaand plaatje ziet. „Wat moet dat nu voorstellen?”
 Ja, zoo op het eerste gezicht ziet het er wel een beetje vreemd uit en toch is het heel gewoon, alleen... heeft de teekenaar vergeten er twaalf rechte lijnen op te tekenen...
 Ieder, die goed oplet, zal spoedig zien waar die twaalf lijnen vergeten zijn en als men nu die twaalf ontbrekende lijnen bijteekent en men kleurt de vakjes gemerkt met P purper, met R rood, met B blauw, met G grijs en

levert het hoofd, terwijl een smalle kurk als hoed dienst doet. Hoed, hoofd en hals worden aan elkander gelijmd en voorloepig terzijde gelegd.
 Nu begint men aan de ledematen. Onder- en bovenarmen bestaan ieder uit twee kleine kurken, waaraan een halve als hand is toegevoegd. Alle drie deelen worden met een draad door het midden aan elkaar gezet. De beenen ontstaan op dezelfde wijze; voor de voeten gebruikt men een kurk overlans doorgesneden. Vervolgens wordt een lange draadnagel gloeiend gemaakt (Pas op voor branden!) en met dezen gloeienden draadnagel, dien men met een nijptang aanvat, door de groote kurk eerst van boven naar beneden een groot gat en daarna onderaan dwars een kleiner gat gebrand (zie afb. 1). Door die doorgebrande kanalen worden de draden gestoken, waardoor Harlekijn in beweging wordt gebracht.

Als alles zoover klaar is, worden de ledematen aan het lichaam bevestigd, door schuin door de bovenarmen en bovenbenen en onder en boven door het lichaam een naald met draad te boren, zooals de stippellijnen op afb. 1 aangeven.
 Nu zitten de ledematen wel aan het lichaam, maar zij kunnen niet bewegen... Daartoe dienen de dikke snoeren, die door de gebrande gaten gestoken zijn en aan de buitenkanten der vier kurken in kleine gleuven zijn vastgemaakt.

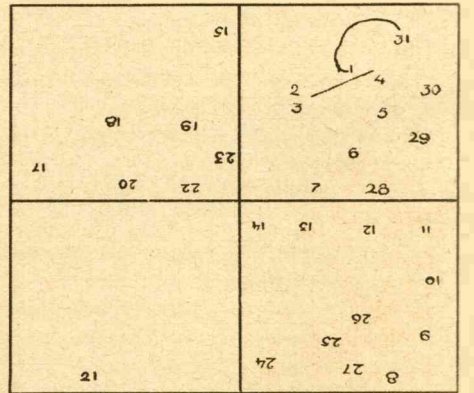
Men probeert nu, door aan het naar beneden hangende touwtje te trekken of de ledematen zich goed kunnen bewegen en is dat het geval, dan wordt het hoofd op het lichaam gelijmd.
 Wanneer nu de kurken Harlekijn met olie- of waterverf nog mooi beschilderd wordt, is hij klaar om voor kleinen broer of zus als St. Nicolaas- of Kerstgeschenk te dienen.

RA, RA, WAT IS DAT?

Die dat graag weten wil, moet de vier deelen van deze figuur vaneenknippen en z66 bijeenschikken, dat men een lijn kan trekken van 1 naar 2, van 2 naar 3 en zoo vervolgens tot men aan cijfer 31 is.

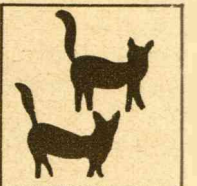
DE TWEE KATTEN.

Een oude dame had een kleedje van kostbare stof, waarop twee katten geborduurd waren, precies zooals op onderstaande afbeelding te zien is. Het kleedje was zuiver vierkant.
 Nu wilde de dame van het kleedje twee kleine kleedjes maken, ook allebei vierkant en op elk kleedje moest een kat voorkomen. Na lang passen en nadenken, vond zij, dat dit kon geschieden als het kleedje in vier stukken werd geknipt, twee voor elk der beide kleine kleedjes.

Ra, ra, wat is dat?

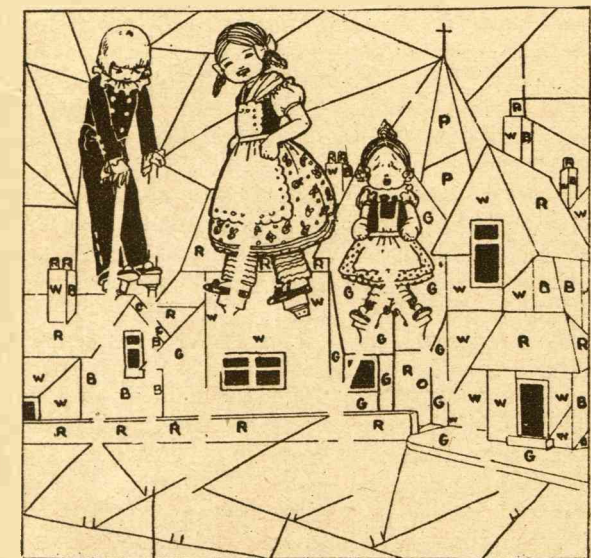
Nu vraag ik jelui: Hoe deed de oude dame dat?
 In de katten mag niet geknipt worden en alle stof moet worden gebruikt. Om jullie op weg te helpen vertellen we nog, dat de beide kleedjes niet van dezelfde grootte behoeven te zijn, en de katten niet ieder in het midden van elk kleedje behoeven te komen.

De twee katten.

Doet nu je best maar eens. In een volgend nummer geven wij de oplossing.

OOM TOM.

Een zonderling plaatje.

met W wit, dan zal men zien, dat het plaatje niet zoo gek is, als het er thans uitziet.

HET KURKENMANNETJE.

Wanneer ge voor uw jonge broertjes of zusjes den geliefden Harlekijn op een eenvoudige manier wilt maken, raad ik jelui een aantal kurken van verschillende grootte op te zamelen.
 Een groote kurk dient voor het lichaam van het mannetje. Snijdt ge een kleine kurk op de helft door, dan hebt ge den hals. De dikste helft van een grootere kurk